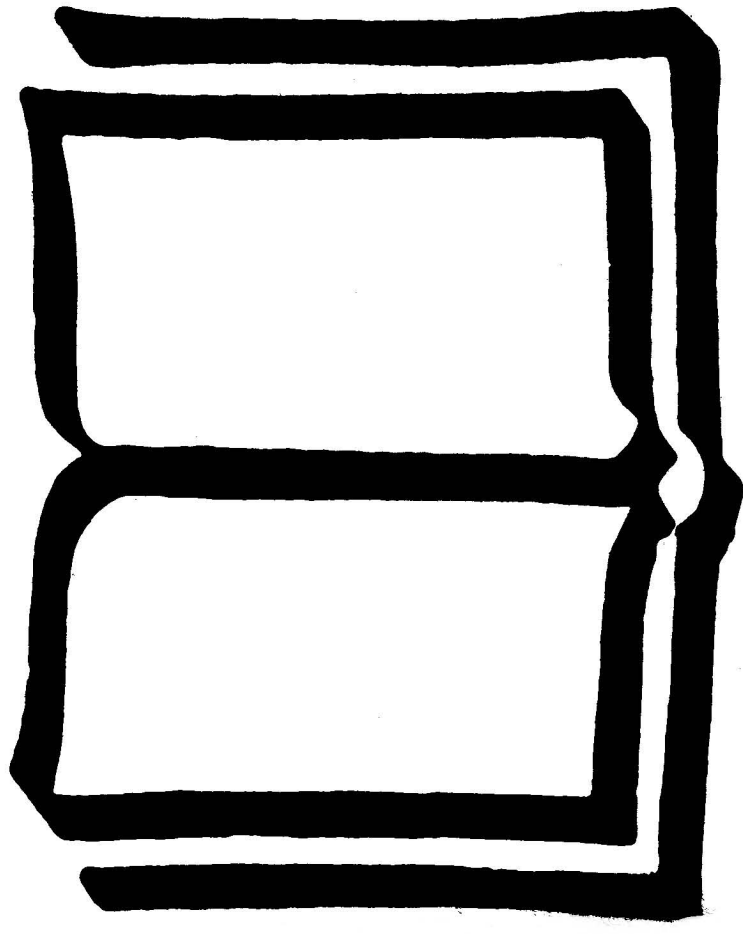

IFISUMINO

FYA BAPTIST

BAPTIST BELIEFS BY TOM SMALL
PUBLISHED BY THE BAPTIST PUBLISHING HOUSE
BOX 31995, LUSAKA, ZAMBIA
PRINTED BY THE BAPTIST PRINTING MINISTRY
BOX 31995, LUSAKA, ZAMBIA

TOM SMALL

***Ifisumino
Fya Baptist***

Tom Small

BAPTIST BELIEFS

By Tom Small

(Chibemba)

Copyright, 2005, IPS, All Rights Reserved
International Publications Services
www.ipsimb.com
bb-zm-bem

Published by the
Baptist Publishing House
P.O. 31995
LUSAKA, ZAMBIA

"Ku watutemwa, uwatukakwile na ku membu shesu ku mulopa wakwe." Ukusokolola 1:5b.

Umwina Kristu engila mu mulu pantu Yesu Kristu alimulangulula ukufuma ku membu shakwe. Ilyo Yesu afwile palupanda asendele membu shesu umwine eka. Kabili alatufwiko bulungami Bwakwe umwine.

4. Umulu cifulo ca mapepo.

"Kabili nshamwenemo itempele; Shikulu Lesa, no Mwana wa mpanga, etempele lya uko. Kabili umusumba taukabila kasuba nangu mweshi ukuti fibalikilepo; pantu ubukata bwakwa Lesa bwaliubutisha, ne nyali ya uko Mwana wa mpanga. Nenko shikenda mu lubuto lwauko; ne shamfumu sha pe sonde shikaletamo ifya bucindami fya shiko."

Ukusokolola 21: 22-24.

-ooOoo-

UMULU

Baibele isambilishe fintu ifingi fya kupapisha pamu-
landu wa ku mulu mukuti cili icyafya ukufondolola fyonse
pa ncende ipi ngei nangu cibe fyo, tulefwayo kutontonkanya-
po pali ifi:

1. Umulu cifulo icili pa menso yakwa Lesa na Yesu Kristu.

"Nao Yesu atile kuli yene, Iicine cine ndekweba,
nati Lelo line uleba naine mu Paradise." Luka 23:42

"Mu ng'anda yakwa Tata mwaba pakwikala apengi.
Acikana befi, bushe nga nalimwebele nati, ndeya ku
ku mupekanishisho bwikalo? Kabili nga naya, no
kumupekanishisho bwikalo, nkesa kabili, no kumu-
pokelela kuli ne mwine; ukuti uko ndi eko naimwe
mukabe." Yohane 14: 2, 3.

"Moneni ubwikalo bwakwa Lesa buli pamo na bantu
kabili akekallila pamo nabo; nabo bakaba abantu
bakwe, na Lesa umwine akaba pamo nabo."

Ukusokolola 21:3b.

2. Umulu cifulo ca nsansa sha pe.

"Kabili akafute filamba ku menso yabo, nemfwa ta-
yakabeko kabili iyo; takwakabe kabili ukulocha
nangu kukuta nangu kucululuka; pa kuti ifya ntanshi
nafiya." Ukusokolola 21:4.

3. Umulu cikaba cifulo kuntu ulubembu talwakenzile iyo.

"Te kuti mwingilemo icinangwa conse, nangu uucite
camuselu napamo ubufi, kano abalembwa mwi buku
lya Mweo ilya Mwana wa mpanga."

Ukusokolola 21:27.

"Yangu bushe tamwafisha ukuti abashalungama taba-
kapyane ubufumu bwakwa Lesa?" Abena Korinti 6:9a.

• lilya Iya Mweo, aposelwe muli bamba wa mulilo (Iyi ni mfwa yacibili, bamba wa mulilo.)

Ukusokolola 20:15.

"Bantu bakamono kukandwa, uboni bwa muyayaya, ukufuma ku cinso cakwa Shikulu na ku bukata bwa maka yakwe." 2 Abena Tesalonika 1:9.

2. Kumbo cifulo cintu takwaba kufyuka.

Lesa apela utise lwakwe muli Yesu Kristu kuli bonse Lelo lintu muntu aleikala no kufwa alekano luse Iwa-kwa Lesa, elyo kansi takuli kushila ala kuli wene. Takuli nshita yacibili Iya kufuma nangu ukufyuka ku mulilo.

"Na pali ici conse, pa kati kaimwe naifwe palibikwa umuyenge ukalamba, uwa kuti abafwaya ukufuma pano no kwabukila kuli imwe kuti bafilwa, nangu ba uko tabengaabukila kuli ifwe." Luka 16:26.

3. Imbo nangu ku mulilo cifulo ca abo abakano luse Iwa-kwa Lesa ulwa muli Yesu Kristu.

Lesa talefwaya umuntu nelyo umo ukuya ku mbo. Pa-mulandu wa kutemwa kwakwe kuli ifwe, Lesa alengele Inshila ya bupususho pa kutuma Yesu ukwisa fwila mu cifulo cesu. Ngo muntu atemwishe nshila ya lubembu mukuti alekana ukulapila no ku cetekela Yesu, Iyena alingile ukuisendele cisendo ca pa membu shakwe.

"Lelo atekanya kuli imwe pakukanafwayo muntu konaika, lelo onse ukulola ku kulapila." 2 Petro 3:9b.

"Uushitetekela napingulwa kale, ico tatetekele shina Iya Mwana uwafyulwa eka wakwa Lesa. No bu ebuplingushi, ubwa kuti ulubuto lwaisa pano isonde, na bantubatemwenwe mfifi ukucila ifyo batemenwe ulubuto; pantu imilimo yabo yabubifi." Yohane 3:18a-19.

IFILIMO

ICIPANDWA	ISAMBA
1. BAIBELE	1
2. LESA	8
3. SHIKULU YESU KRISTU	17
4. UMUPASHI WA MUSHILO	23
5. ULUBEMBU NA SATANA	30
6. UBUPUSUSHO	36
7. ICILONGANINO	41
8. IFIPOPE FYA CILONGANINO	48
9. BUKANGALILA	55
10. UBUSHIKU BWA KUPEPA	59
11. UKUBWELA KWAKWA SHIKULU	62
12. UKUBUKA	65
13. UBUPINGUSHI	68
14. UBUYO BWA MUYAYAYA	70

UBUYO BWA MUYAYAYA

Mu masambililo yesu aya ntanshi tusambilile ukutilla ku kaba ukubuka kwa bonse abalungama na bashalungama. Kabili twasambilile ukuti ubupingushi buli no kusangwako abantu bonse.

Panuma ya bupingushi, kwabo bwikalo bwamuyayaya - mu mulu nangu ku mbo. Umuntu onse ali nokupose nshita yakwe mu mulu nangu ku mbo. Eico natumone ifyo icebo cakwa Lesa: cisambilisha pamulandu wa fifulo fibili ifi.

KU MBO NANGU KU MULILO WA PE

1. Ku mbo cifulo ca cine.

Kwaba bantu abakana ukuti takwaba cifulo ca kulungulwako icitwa Imbo nangu mulilo. Umuntu kuti akana ukubako kwa kasuba lelo eko kaba. Baibele isambilisha ukuti Imbo cifulo na Yesu afwile mukuti atupushe ukufuma kuli cene. Belengeni bwino bwino Luka 16: 19-31 ilyo tamulabelenga amalemba ayepi yantu yalembelwe mwisambililo lino.

"No wa fyuma nao alifwile, no ku shikwa. Kabili pa kuba mu kulunguluka ku Mbo, ainwine amenso no kumona Abrahamu ukutali na Lazaro pa cifuba cakwe." Luka 16: 22b-23a.

"Kabili aba bakafumapo, bakaya ku kulimunwa kwa muyayaya." Mateo 25:46a.

"Lelo bakuwe, na bashitetekela, na baselausha, na bamisoka, na babulalelale, ne ndoshi, na bapepo tulubi, na babufi bonse, ubwikalo bwabo bakabumona muli bamba uulepya ku mulilo ne libwe lya mingu: iyi ni mfw ya cibili." Ukusokolola 21:8.

"Kabili ngo muntu tasangilwe nalembwa mwibuku

nangu bansele, nangu fipondo, tabakapyane ubufumu bwakwa
Lesa." 1 Abena Korinti 6:9, 10.

"Kabili umuntu nga tasangilwe na lembwa mwi buku
lilya lya Mweo, aposelwe muli bamba wa mulilo (iyi ni mfw
ya cibili, bamba wa mulilo." Ukusokolola 20: 15.

ABO ABAKAPUSUKA MU BUPINGUSHI

Takwakabe muntu akapusuka pamulandu wa bulungami
bwakwe umwina, lelo pamulandu alilapila no kupokelela Yesu
ngo Mupusushi, kabili no kwiminina mu menso yakwa Lesa mu
bulungami buntu Yesu afwilile ku kumupela.

"Umutetekela tapingulwa." Yohane 3:18a.

"Nde mwebe cine cine, nati, uuleumfwe cebo candi,
no kutetekela uwantumine, aba no mweo wa muyayaya; kabili
tesa mubupingushi, lelo nafuma mu mfw natingila mu mweo."
Yohane 5:24.

"Uushaishibe ulubembu, amucitile ukubo lubembu
pamulandu waifwe; ukuti ifwe tube ubulungami bwakwa Lesa
muli wene." 2 Abena Korinti 5:21.

-ooOoo-

ICIPANDWA 1

B A I B E L E

Kwaba amepusho yamo ayepushiwa inshita ishing
pamulandu wa Baibele. Muli ifi sambililo tuli nokutontoka-
nyapo pali aya mepusho bwino bwino no kumona nga kuti twa-
sango bwasuku kulipusho lyonse.

NGA BAIBELE CINSHI?

Baibele yapangwa ukufuma kutuputulwa twa fitabo
ifingi ifinono fintu fydikwa pamo ku kulenga icitabo cimo ic
kalamba. Ilyo tuletampo kulolesha muli Baibele wesu, tula-
mona ukuti yaba iyayakaniwa mufiputulwa ifingi. Iciputulwa
conse calikwatile shine lyabela ngefi. Ukutendeka, Uku-
fuma, Mateo, nafimbi. Kale sana cila ciputulwa ca muli ifi
fiputulwa amakumi mutanda ne fiputulwa mutanda nangu 66 cali
fye icitabo icinono. Nomba ifi fiputulwa finono 66 fyonse fya
bikwa pamo pku kulenga icitabo cimo icikalamba lco twita
Baibele.

Baibele yakwata ifiputulwa fibili ifikalamba. Icipu-
tulwa ca ntanshi cakwata ifitabo 39 ifya Baibele kabili citwa
Icipingo Cakale. Calembelwe ilyo Yesu talafyalwa. Iciputu-
lwa ca cibili cakwata 27 ifitabo fya Baibele, kabili citwa Ici-
pingo Cipyra. Calembelwe panuma ya butumikishi bwakwa
Yesu. Ubwamunwe sonde.

Baibele citabo cakale. Ukutendeka, icitabo cantanshi
mu Baibele, calembelwe mupepi ne myaka ikana limo ne myaka
imyanda ine nangu 1400 ilyo Yesu talafyalwa. Ukusokolola,
icitabo capelako mu Baibele, calembelwe mupepi ne myaka
umwanda umo imyaka 100 pan uma ya kufyalwa kwakwa Yesu.
Nomba tulemona ukuti ifi fitabo 66 fyalembelwe pa nshita ya
myaka 1500. Icitabo cakulekeleshako calembelwa mupepi no

myaka wa 1900. E, Baibele citabo cakale. Ileo tuli nakusango ukuti amashiwi yaciko yali fye ayapya ukulingana nenshita ca- lembelwe aya cine. Cikekalitila tsa cine ukupita mu myaka yonse ilileisa.

NGO WALEMBELE BAIBELE N'ANI?

Ili elipusho ilifulunganya bambi pantu balyumfwa ukuti abaume nga Mose, Eaya, Paulo na bambi ebalembela Baibele nangu ifitabo fya mu Baibele. Panshita shimb, cilasa- swa ukuti Baibele Cebo cakwa Lesa kabili ukuti Lesa ewale- mbele. Abantu bambi balapapa ifyo Baibele ingaba Cebo cakwa Lesa lintu calembelewe nabantunse.

Nalimo imlondolwele iyi ilatwafwa ukumfwikisha ifyo Baibele ya lembelwe na bantu lelolicili Cebo cakwa Lesa. Na- tutile imfumu yenu yalefwayo kulembela kalata kuli imwe. Yal- tile kalemba waiko no kweba kalemba fyonse ngo no kulemba- bwino bwino. Na kalemba alemba mucishinka ifyayebelwe kuli wene. Ilyo mwali no kupokelela kalata, muli nokutilla bwangu fye. "Napokelela kalata ukufuma ku mfumu yandi." Naci cili nokuba ca cine. Nangu fye umbi ewalembela amashiwi, lelo tayali mashiwi yakwe yali nokuba mashiwi ya mfumu. Cimo cine na Baibele. Lesa, ukupitila muli Mupashi wa Mushilo, asambilishe abantu ifintu ifyo bali nokulemba nabo mucishinka balilembela. Eico, ilye tulesosa pamulandu wa Baibele, tu- tila Cebo cakwa Lesa nangu twalishiba ngefyo ukuboko kwau- mbi ekwalembela amashiwi. Ukulingana nge fyo kalata yali mashiwi ya mfumu kuli iwe, na Baibele mashiwi yakwa Lesa kuli onse uwa pali ifwe.

NGA KUTI TWAISHIBA SHANI UKUTI BAIBELE YA CINE?

Kwabe milandu lingi ingatulengo kuti tutetekele ukuti Baibele ya cine. Natutontankanyepo pali iyi milandu itatu.

1. Tutetekele ukuti Baibele ya cine pamulandu wa bwj- katano bwaino.

Nga cinshi tulepilibula ilyo tulesosa pamulandu wa bwikatano bwa Baibele? Natutontankantishabe muli iyi nehila. Nge cakuti twasala abantu mupepi

ICIPANDWA 13

UBUPINGUSHI

ICISHINKA CA BUPINGUSHI BULEISA

Icebo cakwa Lesa cilatweba mumashiwi ya cine ukuti ubushiku buleisa ilyo Lesa akapingula abantu bonse.

"Kabili ifyo calingilwa abantu ukufwa limo, ne cako- nkapo kupingulwa." Aba Hebere 9:27.

"Pakuti alingile ubushiku umu akapingwila aba pano isonde mu bulungami ku muntu uyo asantele; na pali ici apele ica kuputule fikansa ku bantu bonse pa kumwimya ku bafwa." Imilimo 17:31.

"Mubushiku ilyo Lesa akapingwile fya mu bumfisolu ifya bantu muli Yesu Kristu, umwabele fyo imbila nsuma yandi isosa." Abena Roma 2:16.

ABO ABAKAMONEKELA MU BUPINGUSHI

Umuntu esa mukusekwa kwamu bupingushi bwakwa Lesa pamulandu wa membwa shakwe. Ekala mukupingulwa kwa- kwa Lesa pamulandu wa kukana Yesu Kristu ngo Mupususshi wa- kwe kabili Shikulu. Ilyo muntu akana ukutemwa kwakwa Lesa no luse lwa muli Kristu, takuli kwafwa kumbi kuli wene. Abo abekala no kufwa mu kukana Yesu ngo Mupususshi wabo baka- pingwilwa kumfwa mu bupingushi.

"Umutekelela tapingulwa; uushitetekela napingulwa kale ico tatetekele shina lya Mwana uwafyalwa eka uwa kwa Lesa. No bu ebupingushi, ubwa kuli ulubuto lwaiza pano isonde, na bantu batemenwe imfifi ukucila ifyo batemenwe ulubuto; pantu imilimo yabo ya bubifi." Yohane 3:18b-19.

"Yangu bushe tamwaishiba ukuti abashalungama taba- kapyane ubufumu bwakwa Lesa? Mwitumpikwa; nangu abape- po tulubi, nangu bacende, nangu ababembuka na baume banabo nangu bapupu, nangu balwinso, nangu abakolwo bwaliwa,

YESU ALEFUNDISHA ABASAMBI BAKWE PA
BUPINGUSHI.

ne mpendwa amakuni yane no kubakanya utupepala 66 Bambi bali nokupokelela akalipepala kamo fye ilyo bamo bali nokupokelelo twingi mu mpendwa. Nomba natutile aba bantu bayebelwe ukuti balingile uku lembako ulubali lwa nshimi pa tumapepala twabo. Lyene batuminwe ku fifulo ifyalekana lekana mukuti belashanya. Takwali nelyo umo uwaishibe ifyo umubiye alelemba. Panuma twalonganya no tumapepala twabo tonse pamo. Nomba bushe teti cibe cakusungusha, ilyo utupepala twalekana lekana twabelengwa, nato twasuminishanya pamo ku kulenge lyashi limo ilya pwililika. Kuti twatila ici teti cicitike kano kwabo muntu wakweba umo naumo ifyo ali nokulemba.

Nomba tontonkanyeni pamulandu wa Baibele. Ifitabo 66 fya Baibele fyalembelwe panshita ya myaka 1500 ne mpendwa ya bantu mupepi 40 abalekana lekana. Na nomba, ilyo ifi fitabo 66 fyabikwa pamo, fisosa fye lyashi limolilyakwa Iesa, Ukutemwa Kwakwe, ne nshila Yakwe iya bupususho ukupitila muli Yesu Kristu. Ukufuma ilyo Baibele yalembelwe ukupita pali iyi nshita yalepesha na bantu balekana lekana, twali shiba ukuti ni Lesa ewayebela umuntu onse ifyo ali no kulemba. Pantu Lesa Euntu alesambilisha bene ifintu bali no kulemba, cila cilundwa cabe calingana na fimbi filundwa mukulenge lyashi lyapwililika pamulandu wakwa Lesa. Nelyo fye Baibele yakwate fitabo ifingi ifyalekana lekana, citabo fye cimo kabili cakwata kalemba umo fye uwacine Lesa Umwine. Ici eco tulepilibula pakuti ubwikatano bwa Baibele. Ica cishinka ukuti Baibele yakwata ubu bwikatano cilatulengo kutetekela ukuti ca cine.

2. Tulatetekela ukuti Baibele ya cine pantu isosa ku mitima yesu.

Nga umo atweba ukuti ileloka nomba kabili nefwe twa umfwa no kumona ukuti cacine ileloka, lyena tuleshiba ukuti alesosa icacine. Ukulingana namenso amaboko yesu ngefyo yenga twishibisha pamulandu

AMABUKU YA MU BAIBELE

AMABUKU YA MU CIPINGO CA KALE

Ukutendeka	Lukala Milandu
Ukufuma	Ulwimbo lwa Nyimbo
Ubwina Lebi	Esaya
Impendwa	Yeremia
Amalango	Inyimbo sha Bulanda
Yoshua	Esekiele
Abapingushi	Daniele
Ruti	Hosea
1 Samwele	Yoele
2 Samwele	Amose
1 Ishamfumu	Obadia
2 Ishamfumu	Yona
1 Imilandu	Mika
2 Imilandu	Nahumu
Esra	Habakuki
Nehemia	Sefania
Estere	Hagai
Yobo	Sekaria
Amalumbo	Malaki
Amapinda	

AMABUKU YA MU CIPINGO CIPYA

Mateo	1 Timote
Marko	2 Timote
Luka	Tito
Yohane	Filemone
Imilimo ya Batumwa	Aba Hebere
Abena Roma	Yakobo
1 Abena Korinti	1 Petro
2 Abena Korinti	2 Petro
Abena Galatia	1 Yohane
Abena Efese	2 Yohane
Abena Filipi	3 Yohane
Abena Kolosa	Yuda
1 Abena Tesalonika	Ukusokolola
2 Abena Tesalonika	

"NOW UPON THE FIRST DAY OF THE WEEK, VERY EARLY IN THE MORNING, THEY CAME
UNTO THE SEPULCHRE... AND THEY FOUND THE STONE ROLLED AWAY... AND THEY
ENTERED IN, AND FOUND NOT THE BODY OF THE LORD JESUS ~ LUKE 24:1-3

HE AROSE - ALIBUKA!

Pa bushiku bwa Mulungu, cilya bwaya bulaca,
abanakashi baile ku nindi, nabasende fyo
bapekenye. Basange libwe nalikunkulukapo
pa nindi. Luka 24:1-3

Umubili wa bushiwe wasendelwe mu mulu.

"Kabili ilyo asosele ifi, bene balelolesha, asendelwe aye mu mulu, ne kumbi lya mupokelele mu menso yabo." Imilimo 1:9.

UKUBUKA KWA BANTU BONSE

Ku kaba ukubuka kwa bantu bonse ababipa kabili na balungama. Abantu bamo basambilisha ukuti takwaba mweo panuma ya mwa. Lesa mu Cebo Cakwe, atusambilisha fimbi.

"Kabili abengi ba mubalalo tulo mu mushili wa lukungu bakashibuka, abalola ku mweo wa muyaya, na aba abalola ku kusebana kabili ukusulwa kwa muyayaya." Daniele 12:2.

"Mwisunguka pali ici; pantu inshita ilelisa, iyo bonse aba munshishi bakomfamo ishiwi lyakwe, nokufumamo; abalecite fituma bakabukila ku mweo, na balebombe fibi bakabukila ku bupingushi." Yohane 5:28.

"Pakukwate citetekelo kuli Lesa ico na bo bene balolela, ica kuti ku kabo kwima ku bafwa kwa balungama na balungama." Imilimo 24:15.

IFIKACITWA MU KUBUKA KU LEISA PA MYEO YESU

1. Insansa sha kwishibisha ukuti ilyo tukafwa tukaba na Shikulu Yesu Kristu umuyayaya.

"Pantu twashibho kuli nga yawishiwe ng'anda yesu ye hema iya pano nse, tuli no bukuile ubwa fuma kuli Lesa ing'anda ishacitwa ku munwe, iya muyayaya mu mulu."

2 Abena Korinti 5:1.

"Awe twateke mitima, kabili tutila icawamako kukanaba pamo no mubili, no kuba ku mwesu kuli Shikulu."

2 Abena Korinti 5:8.

2. Ukwishiba kwa kubuka kuleisa kuling'e kwatulenga abashangila mu mulimo wakwa Yesu Kristu.

"Eico, mwe bamunyinane abatemwikwa, beni abashangila, abashiteletenta; ukupitintika pe mu mulimo wakwa Shikulu pa kwishibo kuti ukucucutika kwenu tekwa fye muli Shikulu." 1 Abena Korinti 15:58.

wa cine ca pa mfula, nao Lesa alenge mitima yesu ukuti ileishiba icine pamulandu wakwa Lesa nga cakuti tufwayo kwishiba mu cishinka. Yesu atufundishe ukuti umuntu ufwayo kwishiba pamulandu wakwa Lesa emuntu uwaipékanyo kucito bufwayo bwakwa Lesa nge tintu busokolwelelwe kuli wene mucine. Lesa ali no kutwafwilisha ukwishiba pamulandu wa Wene nga tufwayo kucito bufwayo bwakwa Lesa mu cishinka.

"Ngo muntu afwayo kucito kufwaya kwakwa Lesa, akeshibo lwe sambilisho, nga lyafuma kuli Lesa, atemwa nsosa fye ifyafuma kuli ne mwine."

Yohane 7: 17.

3. Tulatetekele ukuti Baibele yacine pantu yali ishininkisha iine ukube ya cine.

Natutontonkanye pa nshila shibili muli sho Baibele yaishininkishisha ukube ya cine. Icantanshi, yaishininkisha ukube ya cine pakusosekeshwa bwino bwino ifya kuntanshi. Nge cakuti umo aishile twebo, ukuti ifintu fimo fikacitika ku ntanshi. Nge fintu fya ishile citika nge fintu asosele, kanshi tuli no kwishiba ukuti asosele ifyacine. Ukuptila muli Baibele yonse tutsange fya busesemwe. Nge lintu tulesambilila ilyashi lya kale na Baibele pamo, tulesango kuti ifintu fyasoselwe na Baibele kale fyacitika ukulingana nefyo Baibele yasobebe. Amalyashi ya kale ya shininkisha ukuti Baibele isose fya cine.

Ica cibili. Baibele ishininkisho kube yacine ilyo tweshe cine ca liko. Natutontonkanye muli iyi nshila ---- nga ngacakuti mwalikwate motoka. Ubushiku bumoto ka yenu itobekele ku mbali ya musebo. Kabili kwaishile umuntu umo kuli imwe no kumwebe co mulingile ukulungisha kuli motoka. Nga wacitile ifyo akwebele, na motoka ilya yaenda fye bwino bwino kabili. Uli nokwishiba ukuti umuntu ulya asosele ifya cine kuli iwe pantu motoka ilungamikwe ilepelo bunte bwa ku cishinka cakwe. Cimo cine na Baibele

Imyeo yesu ya lyonaulwa pamulandu wa lubumbu. Nga twabelenga, twatetekela, nokumfwa ukusambillisha kwa Cebo cakwa Lesa, tusango kuti caba bwino mu mitima yesu kabili. Lyena tuleshibo kuti Baibele ya citemu pantu ilaishininkisha iline iya cishinka mu myeo yesu fwe bene.

NI KULI ANI LESA APELE BAIBELE?

Lesa apele Baibele ku bantu bonse. Baibele ta-cili citabo ca calo cimo iyo nelyo mutundu wa bantu. Icipingo Cakale calembelwe ntanshi mucu Hebere. Icipingo Cipyi intanshi calembelwe mu lulimi lwa CiHela. Panuma elyo bapilibwille mu ndimi shimbi isahba nge ci Latini, Icisingu, German, Cinyanja, ne Cibemba.

Kwali kupekanya kwakwa Yesu ukuti imbilla nsuma ibe ya bantu bonse. Ilyo fye talanina ukuya mu mulu Aishibishe ku basambi bakwe bwino bwino pamulandu waici. Ali bebele ati. "Eico kabiyeni kalengeni aba nko shonse ukuba abasambi, mulebabatisha mwi shina lyakwa. Tata ne Iya Mwana ne Iya Mupashi wa Mushilo: mulebasambillisha ukubaka fyonse ifyo namwebele. Kabili moneni ine nakulaba na imwe ukufika na pa kupwa kwa nshita." Mateo 28: 19,20.

BUSHE CINSHI LESA ATUPELELE BAIBELE?

Pali imilandu ibili ikalamba loo Lesa atupelele Baibele. Natutontonkanye pali iyi milandu ibili bwino bwino.

1. Lesa apele Baibele mukuti cibashapususishiwa beshibe nshila ya bupususho no kupusuka.

Ilyo Paulo alembele kuli Timote, asosele ifya mlembo ya mushilo no kutila, ".....ya kukulengo wa mano ayallosha ku kupusuka mu kutetekela Kristu Yesu." 2 Timote 3:15.

"Moneni ukutetekela kufuma ku caumfwika, ne cau-

"Kabili ukuti amoneke kuli Kefa, elyo ku bekumi na babili: elyo amoneka ku bacille myanda isano bonse pamo, pali abo icinabwiringi caikalilla ukufika na kuli nomba, lelo bamo balilala; elyo amoneka kuli Yakobo, elyo ku batumwa bonse; awe pakupelelekesha pali bonse amoneke na kuli ine kwati untu afyalwa akapopo." 1 Abena Korinti 15: 5-8.

Ukupembelela kwa kubuka kwesu kwabikwa pakubuka kwakwa Yesu no kulaya kwakwe kuli ifwe.

"Kushele inshita inono naba pano isonde tabakamone kabili; pantu ine ndi no mweo, naimwe mukaba no mweo. John 14:19.

"Witina; ni'ne Wa kutendeka kabili Uwakulekeshesha. Nali uwafwa, nomba mona ndi wa mweo umuyayaya, kabili ndi ne mfungulo sha mfwa na ku Mbo."

Ukusokolola 1:17b-18.

2. Umusango wa kubuka kwakwa Yesu.

Kwabe fintu ifingi fintu tatwaishiba pamulandu wumubili wakwa Yesu panuma ilyo wabushiwe nangu cibe fyo, tuleswayo ku mona bwino bwino ifintu fya-yebwa mu Baibele kuli ifwe, pamulandu wa kubuka kwa mubili Wakwe.

Mubili washikilwe mu nahishi ewaimishiwe.

"Tali pano, nabuka." Luka 24:6a.

Umubili wabukile wali mubili wa cine cine.

"Moneni, indupi shandi na 'makasa yandi. Ni'ne wine Ntonyeni no kumona; ico umupashi tawakwata munofu na 'mafupa ifyo mulemona ine ndi nafyo."

Luka 24:39.

Umubili wa bushiwe wali uwalekana na ku mibili ya buntunse.

"Awe amenso yabo yalishibwile, kabili balimwishibe lelo wene na po ali, aluba." Luka 24:31.

UKUBUKA KWAKWA YESU

Kuti twamfwikisha ukubuka kwa mwina Kristu ukupitila mu kusambilila ukubuka kwakwa Yesu. "Lelo nomba Kristu abushiwe ku bafwa, icisabo ca ntanshi ku balala." 1 Abena Kori-nti 15:20. Ilyo ibala lya nyanje litampo kupya, inyanje imo ili no kubalilapo kupye ntanshi. Ecisabo ca ntanshi. Isho ishili no kupya pa numa shili no kupalana ne yantanshi. Ubu- lekano buli mu nshita --- lelo te mu musango. Cimo cine na Kristu, ecisabo cantanshi ica kubuka. Abena Kristu ukubuka kwabo ku kakonkapo panuma kabili bakaba nga Wene.

1. Icishinka ca kubuka kwakwa Yesu.

Takuli nangu lipusho lya kwipusho kufwa kwakwa Yesu palupanda. Atanikwe pa cinabwini kabili amabumba ayengi yalilongene ku kumona. Abalwani bakwe bali nokushinikisha ukuti cine cine nafwa. Abashilikale abasambilishiwe mu kwipaya balishinikisho kuti cine nafwa. Ifumo lya lashilwe mu mbafu shakwe ukuti bashinikisho kufwa kwakwe. Ilyo mulopa na menshi fya fuminemo, kwali kushinikisha kwa cine cine pa mfw yakwe. Amaboko yakutemwa aya basambi ba- kwa Yesu nga tayamubikile munshishi nga cakuti kwali mimonekele ya mweo mu mubili wakwe. Imfwa yakwa Yesu yali yapa cinabwini kabili takwali ku twishika kwa kutila Yesu tafwile cine cine iyo. Ukubuka kwa- kwe kwali kabili ukwa cine cine. Natusambilile pa mulandu wapa malembo ayaasambilisha pamulandu wapa kubuka kwakwe.

"Kuli abo kabili pa numa ya kucula kwakwe, ailingile uwa mweo mu fishibilo ifingi, alemoneka kuli bene mu nshuku amakumi yane, no kusose fya bufumu bwakwa Lesa." Imilimo 1:3.

mfwika cishila mu cebo ca kwa Kristu. Abena Roma 10 : 17.

Natwibushe lyonse ukuti ni Yesu eupususha. Eku- fwaya kwa Baibele ukutusalibilisha pamulandu wakwa Yesu nefyo twingapususshiwa ukupitila mucitetekelo ca muli Wene.

2. Lesa apele Baibele pakuti abapususshiwa beshibe ifyo bali no kulaikala nga bena Kristu.

"Amalembo yonse yantu yaputwamo kuli Lesa, kabili ya mulimo ku kusambilisha, ku kwebaula, ku kulungi ka ku kufunda kwa mubulungami; ukuti umuntu wakwa Lesa abe uwapwilika, uwaitayanya kukubombo mulimo onse usuma." 2 Timote 3 : 16, 17.

"Ku fya kulangulula fyenu eko mweno kwiluka; eico napate nshila ya bufi yonse." Amalumbo 119 : 104.

Pakutontonkanya pali aya malembo, tulemona ifyo Baibele ikumana no kukabila kwesu konse ukwa kutu- ngululwa ku mupashi. Iletulange nshila ya bupususho no kutusalibilisha ifyo tulingile ukwikala nga bena Kristu.

BUSHE TULI NO KUMFWA KU KUSAMBILISHA
UKUPUSHANYA NANGU KULUNDAKO KULI BAIBELE?

Kuli imilandu itatu iisuma ico tatulingile kumfwila ku kusambilisha kumbi. Nge lintu tuletontonkanya pali iyi mi- landu, tuli nokumona ukuti Lesa alefwayo kuti tuletungululwa ne Cebo Cakwe ceka.

1. Tatulingile kumfwila kuli uku kusambilisha pantu Lesa alifisulula umwine apabuta muli Yesu Kristu. Eico leti kube ukusalibilisha ukwacila pamulandu wakwa Lesa kabili iyo.

Yesu atile, "Uwamona ine, amona na Tata. Nga cinshi ulesosela auti, Tulangeni Shinwe? Bushe tau- letetetekele ukuti ine ndi muli Tata, na Tata muli ine?

Ifyebo ifyo nanda kuli imwe, nshisosa ku maka yandi ne mwine; Lelo ni Tata uwaikala muli ine, e ucite milimo yakwe." Yohane 14 : 9b, 10.

2. Tatulingile kumfwa kuli uku kusambilisha pantu Icebo cakwa Lesa cili ica cine nge lintu calembelwe ukufika ne lelo. Cikaba ca cine na munkulo shileisa nge fintu cili ilelo. Cili ica linga.

"Umulemwe uloma, iluba lilabonsa, lelo icebo cakwa Lesa wesu camininga umuyayaya." Isaya 40 : 8.

"Umulu na pano isonde fikapita, lelo ifyebo fyandi tafyakapite." Mateyo 24: 35.

3. Tatulingile kumfwa kuli uku kusambilisha pantu Lesa ale tweba mwi buku nelyo icitabo capelako mu Baibele ukuti ta kuli ifili nokulunawako iyo nelyo ku fumishiwako ku Cebo cakwe.

"Ndesoko muntu onse uulemwe fyebo fya kusesema kwe buku ili, ndeti. Ngo muntu alundapo pali ifyo, Lesa akalundapo pali wene ifikunka ifya lembwa mwi buku ili; kabili ngo muntuafumyapo ifyebo fya mwi buku lya kusesema uku, Lesa akafumye cakaniko cakwe icapa muti wa Mweo, ne ca mu musumba wa mushilo, ifilembelwe mwi buku ili." Ukusokolola 22: 18, 19.

Naturotele Lesa no kuicefya mukuri Alitupele Cebo Cakwe, Baibele. Ukupitila muli lyene kuri twaishibe nshila ya bupususho no musango wa mweo uli nokuba wa kuseksha kuli Lesa. Natubeienge, no kuitetekela, no kulyumfwila.

-ooOoo-

1. Ukupekanya kwa bashapusushiwa.

Kuli fye cintu cimo ico umuntu ushapusushiwa engacita mukuti aipekanishisho ku bwela kwakwa Shikulu. Ali-ngile alapila ukufuma ku membu shakwe no kupokelela Yesu Kristu ngo Mupuusushi wakwe na Shikulu. (Moneni cipandwa capa Bupususho.)

2. Ukupekanya kwa bapusushiwa.

Umuntu u wapusushiwa alingile ukwikala ukulingana no kufwaya kwakwa Lesa mukuti, ilyo Yesu akabwela, akasangwo waipekanya.

"Elco loleni, pakuti tamwaishibo bushiku Shikulwini nwe akesamo." Mateo 24: 42.

"Awe ubushiku bwakwa Shikulu bukesa ngo mupupu; muli ubo imyulu ikapita waa, ne fya mu mulu fikasunguluka kucikabilila ne calo ne milimo yabamo ikapya. Eico apo ifi fyonse fili no kusunguluke fi, imwe mu-fwile ukuba abenda mu mibele ya mushilo kabili iya bukapepa, abalolola no kufulukisho kwisa kwa Bushiku bwakwa Lesa." 2 Petro 3:10-12a.

"Mwe batemwikwa, nomba tuli bana bakwa Lesa; ka bili kucili takulamoneka ifyo tukaba. Natwishibo kuti nga amoneka, tukamupala; ico tukamumona ifyo aba. Kabili onse uukwete ukucetekela uku kuli wene alisanguluka, ifyo wene aba uwa musangwela." 1 Yohane 3: 2,3.

-ooOoo-

1. Ifyo kubwela kwakwa Yesu kukapilibula ku bashapusu-shiwa.

" ---- Ilyo Shikulu Yesu akasokololwa ukufuma mu mulu pamo na bamalaika ba maka yakwe mu mullo uuleb-
lima, ukucite cilandushi ku bakano kwishiba Lesa, na
ku bashinakile mbila nsuma yakwa Shikulufwe Yesu
Kristu; bantu bakamono kukandwa, uboni bwa muyaya-
ya, ukufuma ku cinso cakwa Shikulu na ku bukata bwa
maka yakwe." 2 Abena Tesalonika 1: 7-9.

"Lelo imyulu ne calo fya nomba fya bikilwo mulilo ku
cebo ico cine, fyabikilwo bushiku bwa kusekwa kabili
ubwa boni bwa bantu bashipepa." 2 Petro 3:7.

"Mwisunguka pali ici; pantu inshita ileisa, iyo bonse
aba mu nshishi bakomfamo ishiwi lyakwe, no kufuma-
mo; abalecite fisuma bakabukila ku mweo, na balebo-
mbe fibi bakabukila ku bupingushi." Yohane 5: 28-29.

2. Ifyo kubwela kwakwa Yesu kukapilibula ku bapusuka.

"Mwisunguka pali ici; pantu inshita ileisa, iyo bonse
aba mu nshishi bakomfamo ishiwi lyakwe, no kufuma-
mo; abalecite fisuma bakabukila ku mweo."

Yohane 5: 28, 29.

"Kabili nga naya no kumpekanishisho bwikalo, nkesa
kabili, no kumupokelela kuli ne mwine; ukuti uko ndi
eko naimwe mukabe." Yohane 14:3.

"Ico Shikulu umwine akeka mu mulu no kubilikisha ku
kalamba kwi shiwi lya mfumu malaika kabili ku ntanda-
la yakwa Lesa; na bafwila muli Kristu bakaballapo uku-
buka; elyo ifwe fwe ba mweo, fwe bashalapo, tukolwi-
lwa nabo capamo mu makumbi ku kukumanya Shikulu mu
lwelele; kabili efyo tukaba pe pamo na Shikulu."

1 Abena Tesalonika 4:16-17.

UKUBAPO KWAKWA LESA

L E S A

Nge lintu tulesambilila pamulandu wakwa Lesa, natu-
tale ntanshi tutontonkanya ukubapo kwakwa Lesa. Tatuli na
ku belenga Baibele ukuti twishibe nga Lesa eko aba iyo. Imi-
tima yesu ilatweba ukuti Lesa eko aba. Kwaba abantu muno
calo abashatala mona Baibele, lelo balishiba ukuti kwaba
Lesu umu umukalamba untu alengele myulu ne sonde. Natu-
tontonkanya pa milandu imo ico imitima yesu yaishibila pukuti
Lesu eko aba.

1. Ukulengwa kwa mulu ne sonde filatusambilisha ukuti kufwile kwaba Kalenga.

Nga twalolesha ku bukule ubukalamba, tuleshiba
ukuti tabwalengelwe mukupumikisha. Tontonkanyeni
pafintu ifingi ifisangwa mu bukule ubukalamba; umu-
fula, amakana ya matafwali ayabikwamo bwino bwino,
amawindo ya nshimbi nangu ayafyela, umutenge, imi-
putule ne nshila sha ku pitilamo, intambo sha malaiti,
iminshi, ukushingula bwino, no kupenta konse. Tu-
leshiba bwangu fye ukuti ubukule bwamusango uyu
bulingilwe uku kwata kakula.

Munshila imo ine ubukule butwebo kuti kwaba ka-
kula wabuko, nokulengwa kwa mulu ne sonde filangisha
kuli ifwe ukuti kwaba Kalenga. Nga twati tutontonkanya
ukulengwa ne fya kupapisha fya kuko, tuleshiba bwa-
ngu mu mitima yesu ukuti umulu ne sonde tafyalengelwe
mu kukana ishibwa iyo. Umo ali filengele. Uyu umu
ni Lesa.

"Imyulu ilelondolola ubukata bwakwa Lesa; neulu li-
lelongolo mulimo wa minwe yakwe." Amalumbo 19 : 1.

"Pantu ukufuma ku kulengwa kwa pano isonde ifishi-
moneka fyakwe -- amaka yakwe yape na buLesu bwakwe
pamo ----fyamonekeshu, bafilukila ku fibumbwa.

Elco babulwe ca kuleseshamo." Abena Roma 1:20.

2. Insalu ya muntu iya ku fwaya Lesa itusambillisha ukuti kwaba Lesa.

Twikala mu calo mwaba ubwasuko bwapa nsala ya muntu. Ifumo lya muntu lyumfwe nsala ya fya kulya, kabili eko fyaba ifyakulya fya ku likusha. Pa mukolomino wa muntu pekatwe cila ka ca menshi, kabili eiko - yaba amenshi ya kupwishe cilaka ici. Amenso ya muntu ya fwile yakwato lubuto pakuti ya mone, kabili ulubuto eko lwaba. E, no mubili wa muntu uba ne nsala ya fintu fimbi kabili ubwasuko bulasangwa pali fyonse ifya nsala ishi.

Pamo pene no mutima wa muntu umfwe nsala ya-kwa Lesa. Iyi nsala itulengo kwishiba ukuti kwaba Lesa uwi ngekushe nsala ya myeo yesu ukumufwaya kabili no ku Mwishiba.

"Ifyo insebula ifuluke mpito sha menshi, efyo mutima wandi ufuluka imwe mwe Lesa." Amalunbo 42 : 1.

3. Ubwishibilo bwa muntu pamulandu wa lubemba bulangisho kuti kulingile kwaba Lesa untu ali nokubembukilwako.

Natutile kwa moneke mpanga intu takwatalile kuba nelyo amusangwe mfumu kabili takwali nelyo mafunde ya kutekele calo cilya. Kuti waya muli ilya mpanga no kucita fyonse ifyo ulefwaya, kabili teti kube nelyo umo uwa kutilla niwe katoba we funde nelyo mulwani wa mfumu. Teti kube mafunde ya kutoba. Kabili teti kube mfumu ya kubembukilako. Mu mashiwi yambi, kulingile kwaba umuntu intanshi untu enga bembukilwako, kabili kufwile kwaba mafunde intanshi yantu yali nokutobwa.

Ilyo muntu alelolekesha panshi ya mutima wakwe, aleshiba ukuti ali bembuka. Aleshiba ukuti acite fintu ifili fya kuluba nelyo ifishilingile. Aleshiba ukuti

ICIPANDWA 11

UKUBWEJ YWAKWA SHIKULU

Ukusubila kumo kukalamba ukwa mwina Kristu kwabapa kubwela kwakwa Shikulu Yesu Kristu. Baibele limo teti li-twebe fyonse ifyo tulefwayo kwishiba pamulandu wa kubwela kwakwe, lelo kwabe fishinka fimo pamulandu wa kubwela kwa-kwe fintu tulekabilo kumfwikisha bwino bwino.

ICINE CA KUBWELE KWAKWE

"Pantu ifyo inkuba imonekela ukutulaku kabanga no kumonekela ku masamba, efyo kukaba ukumonekela kwa Mwana wa muntu." Mateo 24:27.

"Mwe Bena Galili, cinshi miwiminine mulelolesesha mu mulu? U yu Yesu uwasendwa pali imwe no kutwalwa mu mulu, akesa ifi fine umusango uyu wine mwamumwenamo aleya mu mulu." Imilimo 1:11.

"Ico Shikulu umwine akeka mu mulu nokubilikisha ku kalamba kwi shiwi lyamfumu malaika kabili ku ntandala ya-kwa Lesa." 1 Abena Tesalonika 4:16a.

UKUKANA ISHIBIKWA KWA NSHITA

"Lelo ulwa bushiku bulya na kashika kalya takuli uwa-ishiba, nangu ni bamalaika, nangu Mwana, kano Tata."

Mateo 24:36.

"Elco loleni, pa kuti tamwaishibo bushiku Shikulunwe akesamo," Mateo 24:42.

"Lelo ifya nshita ne myaka, mwe ba munyinefwe, tamwakabilwo kulembelwapo icintu. Pantu mwe bene mwashibisho kuti Ubushiku bwakwa Shikulu bukese ngo mupupu ubushiku."

1 Abena Tesalonika 5: 1,2.

Cipya balilubile. Twiumfwa ku kusosa kwa musango uyu, lelo ukubila, natutwalilile ukulakonka ubulangillilo buntu tusanga mu Gebo cakwa Lesa ica Mushilo Baibele.

UKUSUNGA KUSUMA KWA BUSHIKU BWA NTANSHI

Nangu ubushiku bwa kupepa bwapilibwile ukukabila kwa muntu kucili kumo kwine. Acili alefwayo bushiku bwa kutusha no kupepa. Ubushiku bwa ntanshi bwa mulungu bwaba eubu ku mwina Kristu.

Cinshi umwina Kristu alingile ukucita pali ubu bushiku? Enshita ya kushimikile mbila nsuma, ya kupepa, kabili no kutusha. Lesa talebufwayo kubo bushiku bwa milimo nabumbi iyo. Nangu cibe fyo, cili ica umfwika ukuti uku kabila kwa mweo ku sakamanwe --- ukusunga abalwala, no kusunge fikwa, na fimbi. Ukwesha konse kufwilwe kwa citwa, nangu fye, ubu bushiku bulingilwe kwasungilwa ku mulimo untu Lesa abusailako nangu abupelako. Bufwile bwaba bushiku bwakutusho mubili no kukosho mupashi.

-ooOoo-

naflwo kucite fintu ifyo alingile ukucita wene. Nomba pantu na bembuka, kulingile kwaba Lesa wa kubembukilako. Kulingile kwaba mafunde yakwa Lesa intanshi tayalatobwa. Ukwishibikwa kwa mafunde yakwa Lesa kwa bikwa mu mitima wa muntu na Lesa Umwine. Ica-cishinka ca kutila umuntu aleshiba ukuti na bembuka kulatusambilisha ifya kubapo kwakwa Lesa untu ali nokubembukilwako.

Cine tatulingile ku kwata fye Baibele mukuti twishibe ukuti Lesa eko aba. Lesa Umwine alilemba uku kwishiba pa mitima ya bantu bonse.

"Balango kuti Amalango yalembwa mu mitima yabo." Abena Roma 2:15a.

BALESA PATATU

Nangu ta tutukwete Baibele yakwishiba ukuti kwaba Lesa, Lesa alishibe ukuti twale kabila Icebo ca musango uyu nga cakuti twali nokwishibe mibele yakwa Lesa inshila ya bupususho, kabili ne nshila ya mweo wa bwina Kristu. Nomba tuli no kutampo kusambilila ifintu fimo ifyo Baibele itusambilisha.

Baibele itusambilisha pamulandu wakwa Lesa pa Tatu. Ukusambilisha kwakwa Lesa Patatu (Lesi aisokolwela Umwine nga Lesa Tata, Lesa Mwana, na Lesa Mupashi wa Mushilo) calyafyo kumfwikisha. Nangu cibe fyo, cibe casambilishiwa bwino mu Baibele. Tatulingile kutontonkanya ukuti icintuteti cibe ca cine pamulandu wa kukana cumfwikisha iyo. Nge lintu uwa Malumbo atontonkanye umwine pa kwishibisha kwakwa Lesa ukwa kupapisha, abilikisha no kutila, "Ukwishiba kwenu kwa kupapa kwa mpesha amano; kwalisansuka tekuti mfikepo." Amalumbo 139 : 6. Imifundishishe ya buLesi patatu teti yumfwike bwino bwino. Lelo kuti yapokelelwa no kutetekelwa pantu yalifundishiwa bwino muli Baibele.

Muli Baibele tusambilila ukuti kwaba Lesa umo kabili umo fye. "Umfweni mwe bena Israele, Yehoba Lesa wenu umo wine." Amalango 6:4. Baibele kabili ilasokolola, bwino bwino sana, Lesa wa cine umo nga Tata, Umwana, no Mupash

wa Mushilo. Natutale twesha Malembo yamo ayasambilisha pamulandu wa ici.

1. Baibele isambilisha ukuti Yesu na Wishi baba umu:

"Ine na Tata tuli bamo." Yohane 10: 30.

"Uwamona ine, amona na Tata. Nga cinshi ulesosela auti, Tulangeni Shinwe?" Yohane 14: 9b.

"Ekutla Lesa ali muli Kristu alewikishisha aba pano isonde ku mwine." 2 Abena Korinti 5: 19a.

2. Baibele isambilisha ukuti Yesu na Mupashi wa Mushilo bamo.

Kabili Yesu asosele ifya kwisa kwakwa Kasansa musha, Mupashi wa Mushilo, alengele ukusangwapo kwa Mupashi wa Mushilo ukulingana no kusangwapo kwakwe Umwine.

"Naine nkalomba kuli Tata, nao akamupo Bukota bumbi ukuti bwikale na imwe umuyayaya, Umupashi wa cine: uo aba pano isonde bafilwo kupokelela, pantu tabamumona nangu ku mwishiba; lelo imwe mwalimwishiba pantu aikala naimwe, kabili akalaba mu mitima yenu. Nshakamushe butunga; nkesa kuli imwe."

Yohane 14: 16-18.

"Yesu alyaswike nokutla kuli wene, Ngo muntu ante-mwa kuti abake cebo candi, na Tata akamutemwa; kabili tukesa kuli wene, no kucito bwikalo bwesu kuli wene." Yohane 14: 23.

3. Baibele isambilisha ukuti Lesa na Mupashi wa Mushilo bamo.

Petro asambilishye ukuti ubufi ku Mupashi wa Mushilo bwali bufi kuli Lesa. "Lelo Petro atile, Anania, nga cinshi Satana esushishe mu mitima obe ku kulengo kubepo Mupashi wa Mushilo pa kumandako mutengo wa

1. Kristu e Shikulu we sabata.

Nga Shikulu we sabata, nakwata maka pali lyene - ku kulipilibula nga afwaya.

"Eico Umwana wa muntu e Mwine we Sabata." Marko 2:28.

2. Panuma ya kunina kwakwe, Yesu epo ali mu Mupashi wa Mushilo nge fintu alesambilisha no kutungulula basambi.

"Lelo Ubukota, Umupashi wa Mushilo uo Tata akamutumina mwi shina Lyandi, wene akamusambilisha fyonse, no kumwibuula fyonse ifyo nasosele kuli imwe." Yohane 14:26.

"Lelo ilyo akesa ulya, Umupashi wa cine, akamutungulwila mu cine conse; pantu takalande ifintu fyakwe; lelo ifyo aumfwa eflyo akalanda, no kulondolola kuli imwe ifikesa." Yohane 16:13.

3. Abasambi, ukupitila mu kutungululwa na Mupashi wa Mushilo, balepepa pa bushiku bwantanshi bwa mulungu. Tatwayebwa ico bacitile ici, lelo twebwa fye ukuti balicitile.

"Awe pa bwakutendeka bwa mulungu, twalongene ku kumokaulo mukate: Paulo alepelulula kuli bene."

Imilimo 20:7a.

"Ku bwa ntanshi bwa mulungu, bonse mupatulepo fimo no kubika umo mwingakwatila, ukuti ilyo nkesa kwikaba kusangula." 1 Abena Korinti 16:2.

Tulemona ukuti ifilonganino fya mu Cipingo Cipyi ifya ntanshi fya lelongana pa bushiku bwa ntanshi bwa mulungu ku kupepa no kuleta ifya bupe. Ilyo tupepa pa bushiku bwa ntanshi bwa mulungu, tulepepa pa bushiku bumo bwine buntu ifilonga-nino fya ntanshi fya mu Cipingo Cipyi fya lepepamo. Umuntu uletila twaliluba, aletila kabili ukuri abasambi bamu Cipingo

ICIPANDWA 10

UBUSHIKU BWA KUPEPA

Yesu asosele apabuta ukuti isabata lyapelwe ku kuku-
mana no kukabila kwa muntu. "Kabili atile kuli bene, Isabata
lyabelapo abantu, te bantu babelapo isabata iyo: eico Umwana
wa muntu e Mwine we sabata." Marko 2:27. Nomba ilyo tu-
lebelenga malembo, tulesango kuti isabata lyali no ku kumana
no kukabila kwa muntu kabili ukusuma. Ngo ku kukabila kwa-
li kwa musango shani?

1. Umuntu akabile nshita intu mubili wakwe ulefwakwo
kutusha. Lesa alengele sabata ukuba ubushiku bwa
kutushamo.

"Akwiubukisho bushiku bwe sabata, ku kubushisha.
Inshiku mutanda ulebomba no kucitamo umulimo obe
onse; lelo ubushiku ubwalenga cinelubali lisabata
lya kwa Yehoba Lesa obe; wicitamo umulimo nangu
umo." Ukufuma 20: 8-10a.

2. Umuntu alefwakwe nshita ya kupepamo no kufundwa
mu mupashi. Yesu alebomfye sabata muli uyu musango
kabili pamo pene ne nshita ya kutusha. Uyu wali
musango kuli wene.

"Kabili aileku Nazarete, uko alelelwe, aingile na
mwi sunagoge pa bushiku bwe sabata umwabelele
umwata wakwe, no kwiminina ku kubelenga."

Luka 4:16.

Tulemona ukuti Lesa apekenye isabata ukubo bushiku
bwa kutushamo kabili no kupepa.

UKUPILIBULA KWE SABATA NO KU BULETA KU BUSHIKU BWA NTANSHI

Nga ba Baptist tulekabilo ku kwato kumfwikisha
bwino bwino ico tupepela pa bushiku bwa ntanshi bwa mulungu
ukucila pe sabata nangu pa bushiku bwalenga cinelubali. Sa-
mbilileni bwino bwino ifishinka filekonkapo.

mpanga? Ilyo yalipo, bushe tayali yobe? Kabili ilyo
yaposwa, bushe ndalama tashali ku maka ya wemwine?
Cinshi ico ubikile icintu ici mu mutimo obe? Taube-
pele bantu, ubepele Lesa." Imilimo ya Batumwa 5:
3-4.

"Bushe tamwaishiba ukuti muli itempele lyakwa Lesa,
na muli imwe emwaikala umupashi wakwa Lesa?"

1 Abena Korinti 3 : 16.

Nge lintu tuletontonkanya pali aya Malembo, tulemona
ukuti Baibele iletusambilisha ukuti Tata, Umwana, na Mupashi
wa Mushilo bamo. Nalimo ubulangililo buli no kutwafwili-
shako kumfwikisha ifyo umo engaba bupatatu bwingaba umo.
Lolesheni ku muti. Muti fye umo, lelo uyu muti walengwa ne
mishila, umukonso, na mabula. Icilandwa conse naciikwa-
tilo mulimo wa kucita lelo kabili nelyo cibe fi cilundwa ca
muti umo wine. Lesa ni Lesa umo fye, lelo aisokolola Umwine
nga Lesa Tata, Lesa Mwana, na Lesa Mupashi wa Mushilo.

UMUSANGO NANGU IMIBELE YAKWA LESA

Mwabe fintu ifingi muno calo ifya cila pa kwishiba kwa
muntu, nelyo abantu. Nga tulefilwo kumfwikisha ifi fintu fya
muno calo, kanshi imyeo yesu iyapelela teti yumfwikishe pa-
mulandu wakwa uyu Lesa mukalambo kucila untu alenga pano
isonde ponse ne fyabamo fyonse. Nangu cibe fyo kwabe fintu
fimo ifyo twingeshibilako pamulandu wakwa Lesa pantu asoko-
lwela kuli ifwe ifi fintu muli Baibele. Eico natutontonkanye
pa fintu fimo ifyo Baibele isambilisha ifwe pamulandu wa mibele
yakwa Lesa.

Lesa wa muyayaya.

Ici cilepilibula ukuti Lesa takwata ntendekelo
nelyo impela. Eko aba lyonse kabili akulabako lyo-
nse.

"Ilyo tashilafyalwe mpili, tamulabumba pano isonde
na pano nse, ukufumo muyayaya no kuyo muyayaya ni-
mwe Lesa." Amalumbo 90 : 2.

"Lesa Yehoba aikala pacipuna ca bufumu umuyayaya."
Amakumbo 9:7a.

2. Lesa Mupashi.

Ici cilepilibula ukuti Lesa takwata mubili, ifupa
nangu mulopa nge fintu ifwe twakwata.

"Lesa Mupashi, na bamupepa, bali noku mupepela mu
Mupashi na mu cine." Yohane 4:24.

3. Lesa aba na maka yonse.

Takwaba mpela ku maka yakwa Lesa. Takwaba
cayafya kuli Lesa iyo.

"Lelo Yesu ali baloleshe, atile, kuli bene, Ku bantu
ici tacingacitwa, lelo kuli Lesa fyonse fingacitwa."
Mateo 19:26.

"Icebo conse icifuma kuli Lesa tacakabulwe maka."
Luka 1:37.

"Elyo Yesu aishile-sosa kuli bene, ati, Kuli ine kwa-
pelwa amaka yonse mu mulu na pano isonde."
Mateo 28:18.

4. Lesa aishiba fyonse.

Les aishibe fintu fyonse. Aleshibe ficitike ka-
bili aleshiba nefili nokucitika kuntanishi. Alishiba
fyonse ifyo tucita kabili nefyo tutontankanya.

"Kabili takuli icibumbwa icishimoneka ku menso ya-
kwe; awe ifintu fyonse fyabo bwamba ku menso yakwa
uyo tuli no kulubululako." Aba Hebere 4:13.

"Elyo pa kupepa batile, Mwe Shikulu, mwe baishibe
mitima ya bonse." Imilimo ya Batumwa 1:24a.

lapo cakwa Kristu, ukuti onse umo um apokelele ku fyciti-
lwe mu mubili umwabele fyo abombele, napamo icisuma napa-
mo icibi." 2 Abena Korinti 5:10.

ISHUKO LYESU

Bukangalila bulingile bwaloleshiwapo nge shuko lya
pa mulu. Butupele nshita ya kwakano mulimo wa Bufumu bwa-
kwa Lesa. Kabili, ku kaba ifilambu fya kuli abo abacita bu-
kangalila busuma.

"Pantu tuli babomfi bakwa Lesa abalebombela pamo."
1 Abena Korinti 3:9.

"Shikulu wakwe atile kuli wene, Cisuma, we musha
musuma kabili uwa cishinka. Wabo wa cishinka pa tunono
nkakulasa pa fingi. Ingila mu kusekelela kwa kwa sokulu."
Mateo 25:23.

IMIBELE YESU

Les a tatemwa fye mufintu tucita nangu indalama tupela
Abo watemwa mu mibeke yesu kabili intu tubombelamo no ku-
pelelamo. Natube abacishinka ukuti tatulepela ndalama sha-
linga sheka, lelo kabili ukuti tupelele mu mibeke iisuma.

"Onse acite umo apangile mu mutima wakwe; te ku-
pela no mutimako nangu mu kupatikishiwa, pantu Lesa atemwo
mupe wa nsansa." 2 Abena Korinti 9:7.

"Kabili nga nalisha ababusi fyonse ifyo nkwele, na-
pela no mubili wandi ku kocewa, lelo ukutemwa nshikwete,
nshisandululamo cintu." 1 Abena Korinti 13:3.

-ooOoo-

na anise na kumini, no kushe fyafinako ifya Malango, ubupingushi no luse ne cishinka; ifi mufwile ukulacita, no kukanashako filya." Mateo 23:23.

3. Bukangalila ubwasambilishiwa mu nkalata;

Abena Kristu balingile ukwafwilisha kashimikila wabo (pastor) mukuti apele nshita yakwe yonse ku mulimo wakwa Lesa untu amwitilako.

"Ifyo fine na Shikulu aebele ukuti ababile mbila nsuma bali no kumone fya kulilamo ku mbila nsuma."

1 Abena Korinti 9:14.

Abena Kristu bafwile bapela ukulingana nefyo Lesa abapela kabili bali no kulacita ici lyonse pa bushiku bwa ntanshi ubwa mulungu.

"Ku bwa ntanshi bwa mulungu no mulungu, bonse mutulepo fimo no kubika, umo mwingakwatila, ukuti ilyo nkesa kwikaba kusangula." 1 Abena Korinti 1b:2.

Ilyo mwina Kristu alepele ce kumi cakwe, ca bupe kuli Shikulu Yesu Kristu mu mulu.

"Kabili pano abantu abalefwa bena bapokelele fya mwi kumi lelo palya uwashimikwo kuti wa mweo ewapokelela." Aba Hebere 7:8

UMULANDU WA CISHINKA CESU

Yesu alesose milumbe iingi ukusambilisha pamulandu wa musha no mulimo wakwe kuli Shikulu wakwe ne fyo, ubushiku bumo, umusha ali no kulubulula kuli shikulu wakwe pamulandu wa bukangalila bwakwe. (Belengeni bwino bwino Mateo 25: 14-30). Ubushiku bumo, nefwe tukeminina pa menso yakwa Yesu Kristu no kulubulula fyonse munshila intu twabomfeshamo ifintu fyonse ifyo apela kuli ifwe. Ukubomfya kwa ndalama shesu te mulandu weka untu tuli no kuyebelela weka iyo lelo ca cine lubali lwa mulimo wesu.

"Pantu tuli no kumoneka bonse ku cipuna ca kupingwi

5. Lesaba abaponse.

Takwabe cifulo cintu muntu engabutukilako ku kufuma pa menso yakwa Lesa.

"Bushe ndeya kwi mfumeko ku Mupashi wenu? Kabili ndefulumukila kwi mfumeko ku cinso cenu? Nga nana naya mu mulu, emo mwaba; nga nayanshiko musengele mu Mbo, moneni, eko mwaba." Amalumbo 139: 7,8.

"Amenso yakwa Yehoba yali mu ncende shonse, yalecefyababi na basuma." Amapinda 15:3.

6. Lesatapilibuka-nangu taluka.

Aba lyonse umo wine. Ifintu na bantu kuti bayaluka lelo Lesa taluka iyo.

"Pantu ine Yehoba nshiteluka." Malachi 3:6a.

"Yesu Kristu ni 'fyo fine mailo, na lelo, na ku nshita sha muyayaya." Aba Hebere 13:8.

7. Lesawa Mushilo.

Lesapato lubembu kabili alitaluka kuli conse ica bubifi.

"Kabili baleankulana, no kutila, Wa mushilo, wa mushilo, wa mushilo, pano isonde ponse paisulapo ubukata bwakwe." Esaya 6:3.

"N'ani uushakatine shina lyenu, mwe Shikulu, no kulicindika? ico ni mwe mweka uwa mushilo." Ukusokolola 15:4a.

8. Lesa mulungami.

Ici cilepilibulo kuri Lesa apato lubembu kabili atemwa ico icabe cisuma. Pantu Lesa mulungami, afwayo bulungami mu muntu."

"Yehoba alilungama mu mibele yakwe yonse, kabili wa luse mu micitile yakwe yonse." Amalumbo 145:17.

"Ku kulango bulungami bwakwe mu nshita ya nomba, ukuti abe uwa lungama umwine kabili kalungamika wa uletetekela Yesu." Abena Roma 3:26.

9. Lesa wa mulunganya.

Ici cilepilibula ukuti Lesa uwapato lubembu no kutemwo bulungami ali nokumono kuti abantu bonse balecitilwa mu nshila iyalingana. Abantu abengi bacyite fya bipa ifishipankwa pano calo. Lesa akamono kuti ukulinganya kwa sangwako pabushiku bwa bupingushi.

"Pantu naisa, pantu naisa ku kupingula aba pano isonde akapingwila aba pano nse mu bulungami, na bantu na bantu mu cishinka cakwe." Amalumbo 96:13.

"Lelo twaishibo kuti ukuseka kwa kwa Lesa kwa cine ku bacite fi fintu." Abena Roma 2:2.

10. Lesa kutemwa.

Lesa atemwa abantu bonse. Lelo ukutemwa kwakweta ku mulengo wa kukana mona imibele yabipisha iya muntunse. Nangu kutemwa kwakwe takumukanya kupingwila mu bulungami kuli abo abasala ukwikala no kufwila mu membu shabo. Ukutemwa kwakwa Lesa kwa mulengele ukuti atume Umwana wakwe, Yesu Kristu, ku kufwile membu sha bantu bonse. Imfwa yakwa Yesu iyapa lupanda pamulandu wa membu shesu ilenga ukusangwa kwa kulekelelwa kwa membu ku bantu bonse no mweo wa muyayaya. Ukupokelela uku kulekelelwa,

Kabili tulasambilila ukuti Lesa ayebele abantu bakwe ukupele ce kumi (cimo pe kumi) ku kwafwilisho mulimo wakwa Lesa Shikulufwe.

"Ica pe kumi conse ica mpanga, ica mumbuto sha cilime, ica mu fisabo fya muti, cene cakwa Yehoba: ca mushilo kuli Yehoba." Ubwina Lebi 27:30.

"Kabili ku bana bakwa Lebi, mona, ni mpele ca pe kumi conse ica mu bana bakwa Israele, ku kube ci- kwatwa, icikalamba capa milimo yabo iyo babombele, milimo ye hema lya kulaishanya." Impendwa 18:21.

Kabili tulasambilila pamulandu wa mibele yakwa Lesa ilyo abantu bafililwe ukumfwila amafunde yakwe.

"Bushe umuntunse kuti afinsha Lesa? Lelo imwe mulemfisha ine. Kabili mutila, Ni munshi tulemfisha? Nimuca pekumi, na mu ca musangulo. Mwalapishiwa mu cilai, pantu mulamfinsha, mwe luko lonse lwine. Leteni icape kumi conse mu ng'anda ya cipao, ukuti mubemo ifya kulya mu ng'anda yandi, kabili shimu- ndabwile kuli ico, efyo Yehoba wa milalo asosa; mone nga nshakamwisile ifipunda fya mu mulu no kumupongelwele palo, kukasuke kukabule incende ya kubapo." Malachi 3: 8-10.

2. Bukangalila buntu bwa sambilishiwe na Yesu.

Cine cine Yesu alipele cekumi pantu alifishapo ifunde.

"Mwilatila naisa ku konaula Amalango nangu bakasema: nshaisa ku konaula, lelo ku kufisha."

Mateo 5:17.

Yesu asuminisho kupele cekumi, lelo kabili pa nshita imo ine, alibukishe abantu ukuti mwali fingimu kupepa kwa cine ukucilo kupela fye ce kumi.

"Kalanda kuli imwe, mwe bakalemba na baFarise, ba bumbimunda! pa kuti mulekapo ica pe kumi ica minte

BUKANGALILA

Kangalila muntu untu alaswa nangu ukucetekelwa pa fiye nangu pa fyuma fya muntu umbi. Alingilwe ukusunga bwino bwino ifyuma munshila ya kuti yasekesha umwine wa fiko. Lesa emwine wa fintu fyonse. Ifintu twakwata fyonse twabikwapo fiye na Lesa. Tulingile ukubomfya ifi fintu munshila ya kuti Lesa umwine aletemwa. Bukangalila busuma ni bulyo bwakusunga bwino bwino ifintu twapelwo kusunga.

Ku bena Kristu, ifintu fyonse, no mweo wine, ni bukangalila bwa kufuma kuli Lesa.

"Napamo bushe tamwatshibe kuti umubili wenu lite-mpela Iya Mupashi wa Mushilo uuli muli imwe, uyo mwakwata ukufuma kuli Lesa, mwa? Tamuli ba mwe bene; pantu mwa-shitilwe mu mutengo. Elco cindikeni Lesa mu mibili yenu." 1 Abena Korinti 6: 19, 20.

Umwina Kristu untu ali ni kangalila musuma ali no kubomfye nshita yakwe, imimonekele, umubelesha, ifyakwe, ne fintu fyonse ku bukata bwakwa Yesu Kristu. Muli ili sambililo tulefwayo kutontonkanya sana sana pamulandu wa bukangalilo bwa pa fiye ne fyuma fyesu.

BUKANGALILA BWA MU BAIBELE

1. Bukangalila bwa mu Cipingo Cakale.

Tusambilila ukuti fintu fyonse fyakwa Lesa.

"Ku kutendeka Lesa alengele umulu na pano isonde."
Ukutendeka 1:1

"Pantu Ica mweo conse ica mutengo candi, ne fitekwa fya ku mpili ikana limo." Amalumbo 50:10.

"Silfere wandi, na golde wandi, cisemo cakwa Yehoba."
Hagai 2:8.

umuntu alingile alapila mu mutima wakwe, no kutetela Kristu ngo Mupusushi wakwe.

"Pantu Lesa atemenwe aba pano isonde ukutemwa kwa kuti apele Umwana wakwe uwafyalwa eka, ukuti onse uumutetekela eonaika, lelo abe no mweo wa muyayaya." Yohane 3:16.

"Lelo Lesa asokolola ukututemwa kwakwe kwine, pa kuti ilyo twali tucili ababambu Kristu alitufwille." Abena Roma 5:8.

-ooOoo-

SHIKULU YESU KRISTU

Muli cino cipandwa tuli nokulasambilila ifishinka fine ifikalamba pamulandu wakwa Yesu Kristu. Tuli nokumona ukuti Baibele isambilisha ukuti Yesu Mwana wa Mushilo wakwa Lesa. Kabili tuli nokusambilila ukuti Yesu ali muntunse pamo pene nga ifwe. Elyo kabili, tuli nokusambilila pamulandu wakwa Yesu Kristu ngo Mupusushi na Shikulu.

YESU NGO WA MUSHILO

Tacalingafye ukutula Yesu ali kasambilisha mukalamba, kasesema, nelyo kabomba wa fipeshamano. Cacine, Ali eo muli fyonse ifi, lelo ali uwacila pali ifi. Yesu e Mwana wa Mushilo wakwa Lesa.

1. BuLes a bwakwe bulemonekela mu mulino Wakwe uwa kulenga.

"Ifintu fyonse fyalengelwe kuli wene, kabili ukwabula wene takwalengelwe cintu conse icalengelwe." Yohane 1:3.

"Pantu muli wene emo fyalengelwe ifintu fyonse mu mulu na pano isonde." Abena Kolose 1:16a.

2. BuLes a bwakwe bulemonekela mu kulingana pamo na Les a.

Yesu wa muyayaya nge fintu Les a abo wa muyayaya. "Mukutendeka mwali Cebo, kabili Cebo ali pamo na Les a, kabili Cebo ali ni Les a." Yohane 1:1. Muli aya malembo, 'Cebo' lilebomfiwa nge shina lyakwa Yesu limbi.

Yesu asambilishe ukuti ali nokucindikwa nge fintu Les a alecindikwa. "Ukuti bonse ba-cindike Umwana ifyo bacindika Wishi." Yohane 5:23a.

Tapaba kutashiwa pa kusangwa ku mulalilo wa Mfumu iyo kano fye twapilibwila amatontonkanya yesu kuli Yesu Kristu ne fintu atucitile pa Lupanda lwa Kalbale.

UKUSUNGWA KWA MULALILO WA MFUMU

Limo limo kwabe lipusho miku inga intu Mulalilo wa Mfumu uli nokusangwapo. Baibele taitweba iyo. Mulandu wa cilonganino icine ukusale miku. Ulingilwe ulecitwe lingi line mukuti usunge icine cintu cisambilishwamo ukwikalilila mu mitima yesu. Taulingile kulacitwa lyonse fye mukuti twilaba no kufilwo kutotela kupilibula kwa uko kwacine.

Ukusangwa kwa ku Mulalilo wa Mfumu takuli na Kwangushiwa nangu ukushipelwa mucinshi. Kulingile kwabo kupekanya kwa mu mupashi ilyo Mulalilo wa Mfumu ta ulacitwa ku muntu onse.

"Lelo muntu ailingulule umwine; kabili efyo alyako umukate, no ku nwen a mu lukombo. Pantu uulelya no kunwa pa kukanashininkisho mubili, alila no kuinwena ukusekwa." 1 Abena Korinti 11: 28, 29.

-ooOoo-

U Mukate no mwangashi tafili fikope fya mubili no mulopa wakwa Yesu lelo batila emubili no mulopa wine uwakwa Yesu nangu efipilibukila mo mu mubili no mulopa wakwa Yesu. Uku-sambilila amalemo kuli no kutangisha kuli ifwe ukuti Yesu cine cine alilandile ukuti fyali fikope fya mubili wakwe uwatobeke no mulopa wakwe uwa sumine. Natubelenge pamulandu wa Mulalilo wa Mfumu mu 1 Abena Korinti 11: 24-26.

"Kabili ilyo atotele, alimokawile, nokutilla, Ici mubili wandi uwa pamulandu wenu; citeni ici ku kunjibukisha. Ifyo fine, ilyo bapwo kulyo mulalilo, abulile no lukombo, ati, Ulu lukombo cipingo cipya mu mulopa wandi; citeni ici ilyo lyonse mwanwamo ni ku kunjibukisha. Pantu ilyo lyonse mwalya uyu mukate no kunwena mu lukombo, mubile mfwa yakwa Shikulu akasuke esa." 1 Abena Korinti 11: 24-26.

Umfweni bwino bwino --- mucipandwa ca ntanshi ica malemo. Yesu asosele pamulandu wa mukate no mwangashi ukutilla, "Uyu mubili wandi," kabili "pantu ulu lukombo mulo-pa wandi uwa Cipingo Cipya." Ndemona aloseshe mukutilla fyali fikope fya pa fintu pantu panuma atile. "Pantu ilyo lyonse mwalya uyu mukate no kunwena mu lukombo ---- Ici tacileshe-ko ncende ya kutwishika iyo --- wa lifye mukate no mwangashi epela. Yesu tapilibwile mukate mu mubili wakwe iyo nangu mwangashi mu mulopa wakwe iyo. Abomfesho fintu ifi nge fikope fya Mubili wakwe uwatobeke no mulopa wakwe uwasu-mine.

UMULANDU WA MULALILO WA MFUMU

1. Umulalilo wa Mfumu uli nokucitwa mukwibukisha Wene.
Yesu atile, "Citeni ici ku kunjibukisha." 1 Abena Korinti 11:24b. Ilyo tulesangwako ku Mulalilo wa Mfumu tuli no kwibukisha munshila iyatibele ifyo mubili wakwa Yesu watobeke kabili nefyo Mulopa wakwe wasumine mukuti tukwatilemo mweo.
2. Umulalilo wa Mfumu uli nokulangisha kuli bonse abasangwapo imfwa yakwa Yesu palupanda.
"Mubile mfwa yakwa Shikulu akasuke esa." 1 Abena Korinti 11:26b.

Yesu asambilishe ukuti abantu bali nokutetekela muli wene nge fintu baetekela muli Lesa. "Imitima yenu isakamikwa; tetekeleni Lesa, tetekeleni na ine pamo." Yohane 14:1.

3. BuLesa bwakwe bulemonekela mu milimo ikalamba intu acitile.

Yesu ali namaka ya kuleshe fipupu na bema ilyo kwali amabimbi nelyo icipupu cikalamba. "Elyo aima, no kukalipile myela na bema; kabili kwabo kukutama ku kalamba." Mateo 8:26b.

Yesu aleposha malwele yabipisha kwi shiwi fye. Muli aya mashiwi yalekonkapo tubelenga ifya muntu Yesu aposeshe uwali cilema pa myaka 38. "Yesu atile kuli wene, Ima, sendo butanda bobo, no kwenda Kabili apo pene umuntu alipolele." Yohane 5:8,9.

Yesu ali namaka yakubwekesho mweo mu bafwa, Mu Cipingo Cipya, twebwe miku itatu iyo Yesu abwekeshe myeo mu bantu bafwa. Amalemo yalekonkapo alesosa ifyo mweo wa bwekeshiwe kabili mu muntu uwafwile inshiku shine. "Kabili ilyo asosele ifi, abilikishe shi-wi likalamba, ati, We Lazaro fumina kunonse. No wa-fwile alifumine." Yohane 11:43, 44a.

Ubushininkisho bukalamba pamulandu waku buLesa bwakwa Yesu kubuka Kwakwe. Panuma ya mfwa yakwa Yesu pa-lupanda, alishikilwe. Ubushiku bwa citatu panuma ya mfwa yakwe, Yesu abukile ku nshishi kabili amonekele ku basambi bakwe imiku iingi ilyo talanina ukuya ku mulu. Amalemo yalekonkapo yaletwafwilisha ukumfwisha ukupilibula kwa kubuka kwakwa Yesu nge fintu kwa kuma kuli buLesa bwakwe. "Uwasontelwe ukuti e Mwana wakwa Lesa mu maka ku Mupashi wa Mushilo, pa ku bushiwa ku bafwa." Abena Roma 1:4.

YESU NGO MUNTUNSE

Tatwebwa fye ukuti Yesu ali Mwana wakwa Lesa

wa Mushilo lelo kabili tulebwa ukuti Yesu ali muntunse. Aishileba no mubili no kwikala pano isonde nge fintu umuntu nga iwe na ine twikala.

1. Ubuntunse bwakwe bulemonekela mu ku fyalwa kwakwe

Yesu nga aishile ukufuma ku mulu ngo muntu mukalamba, lelo kwali kufwaya kwakwe ukuba nge fintu ifwe twaba. Munshila yakuti afishepo ifi, Afyelwe ku mwana kashi nge fintu bonse bafyalwa. Wishi ali ni Lesa lelo Yesu aimitwe mwi fumo lya kwa na cisungu, Maria, no kufyalwa munwe sonde ngo mwana umunono.

"Awe Maria atile kuli Malaika, Ici cikaba shani; apo nshiishibe umwaume? Na Malaika ali mwaswike, ati Umupashi wa Mushilo ukesa pali iwe, na maka ya Wapulamo yakakufimba; kabili ico icikafyalwa cike-tikwa ica mushilo, Umwana wakwa Lesa."

Luka 1:34, 35.

2. Ubuntunse bwakwe bulemonekela mu bwishibilo buntu Akwete ubwaba ngo bwishibilo bwesu.

Yesu anakile nge fintu nefwe tunaka. "Eico Yesu pa kunaka ku lwendo, aikele ifyo ku cishima." Yohane 4:6.

Yesu aleumfwo bulanda pakulufya cibusa nge fintu nefwe tumfwa. "Yesu alilile ifilamba." Yohane 11:35.

Yesu akulile nge fintu nefwe tukula. "Kabili Yesu akula ku mano ne fumbi, na ku bubile kuli Lesa na ku bantu." Luka 2:52.

Yesu aleeshiwa nge fintu nefwe tweshiwa. "Lelo uwaeshiwe kuli fyonse ifyo fine na ifwe tweshiwako." Aba Hebere 4:15b.

3. Ubuntunse bwakwe kabili bulemonekela mukucula kuntu akwete pa lupanda. Belengeni milandu ya pa kuta-

UWA KWIKALILO LUBATISHO

Ilyo twaumfwikisho kupilibula kwa lubatisho sana sana, lyene kanshi teti kube bwafya bwa kwipusha untu ali nokubatishiwa. Ulubatisho lupele cikope ca bwishibilo bwa mupashi pamo na Yesu Kristu. Abo beka abakwato bwishibilo bwa musango uyu ebali no kwikalilo lubatisho lwa mu menshi. Mu Cipingo Cipyu tulesango kuti abo beka abalapile nokute-tekela Yesu Kristu ebalebatishiwa fye epela. Mu cebo cakwe kuli ifwe, Yesu atile tuli no kulenga abasambi, elyo nokubatisha.

"Eico abapokelele cebo cakwe balibatishiwe." Imilimo 2: 41a.

"Bushe umuntu engalesha amenshi ukuti aba bebatishiwa." abantu bapokelele Mupashi wa Mushilo nga ifwe bene?" Imilimo 10: 47.

UMULALILO WA MFUMU

Ifunde lya cibili lintu Yesu apele lya Mulalilo wa Mfumu. Tulingilwe twaisa ku kumfwikisha sana pamulandu wa fishinka fya pa Mulalilo wa Mfumu.

UKUTAMPA KWA MULALILO WA MFUMU

Yesu umwine ewatampile ili funde pa kupelo Mulalilo ku basambi bakwe ilyo fye tatatanikwa.

"Awe ilyo bene balelya, Yesu abulile umukate, no kutotela, alimokawile apela naku basambi, no kutila, Buleni, mulye, uyu mubili wandi. Kabili ilyo abulile ulukombo no kutotela, apele kuli bene, ati Nwenimo bonse; pantu ulu mulopa wandi uwa Cipingo Cipyu, uulesumina abengi ku kulekelelwe membu." Mateo 26: 26-28.

ICKOPE CA MULALILO WA MFUMU

A bantu bambi basambilisho kuti umukate no mwangashi fyaluka cine cine umubili no mulopa wakwa Yesu. Batila

2. Ubulangililo muli Baibele buletulangililo kuti ukutumpika umubili onse enshila isume ya kubatishishamo.

"Nomba muli shilya nshiku, e mwafumine Yesu ku Nazarete wa mu Galili, no kwisa batishiwa mu Yordani kuli Yohane. Napo pene pa kunina afume mu menshi, amwene mu myulu mwacenama, no Mupashi uleikila pali wene kwati ni nkunda." Marko 1:9, 10. (Moneni amashiwi ya kutila pa kunina ukufuma mu menshi).

"Awe Yohane nao alebatisha mu Ainone mupepi na ku Salemu, ico kwali amenshi ayengi uko." Yohane 3: 23. (Amenshi ayengi teti yafwaikwe nga cakwati umuntu ali no kukanwa fye pa mutwe wakwe nangu ukwitilwa fye).

"Elyo aebele ukuticeleta liiminine. Kabili bonse babili batentemukile ku menshi, na Filipi abatishe muntungwi." Imilimo 8:38.

3. Ukutumpika mu menshi enshila isume ya kubatishishamo pantu yabe yalingo kupele cikope ca mfwa, ukushikwa, no kubuka.

Pakubala mukusambilila kwesu twacitila ulubatisisho cikope ca mfwa, ukushikwa, no kubuka. Ukukana no kwitila fye teti kupele cikope ca ku shikwa. Ilyo muntu ashikwa, abikwa panshi pamushili. Tupele cikope pali ici ilyo muntu alebikwa panshi mu menshi mu kati.

Yesu alepilubula ulubatisisho ukutusambilishe cine icikalamba --- imfwa ya muntu wa tetekela iya ku lubemba ukupitila muli Kristu, ukushikwa ku nshila ya mweo wa kale, no mweo upya uwa muntu watetekela muli Kristu Yesu. Ici kuti capela fye cikope ilyo tutumpika uwatetekela mu menshi nelyo kabili tulemwimya uku fuma mu menshi.

nikwa kwakwe mu Mbila nsuma no kubelenge nshila shintu Yesu aculilemo mu mubili.

YESU NGO MUPUSUSHI

1. Ukufwaya kwakwa Yesu ukwakwisa pano nse kwa kwisa tupususha.

Cacine ukuti Yesu ashimikile amashiwi ya kupapisha, no kusambilisha bantu pamulandu wakwa Lesa nokucite fipisha mano ifingi ilyo ali pano isonde. Taishile pano calo mucifulo ca kucitefi fyeka nangu cibe fyo. Aishile mukuti atupusushe ukutufumya ku membu shesu.

"Kabili akafyalo mwana umwaume, naiwe ukamwinika ishina lyakwe Yesu; pantu wene eukapususha abantu bakwe ku membu shabo." Mateo 1: 21.

"Ifyo Umwana wa muntu taishile ku kupyungilwa, lelo kupyungila, no kupelo mweo wakwe icilubula ca pabengi." Mateo 20:28.

2. Yesu e Mupususshi eka.

Kwaba abengi abatontonkanyo kuti ngo muntu ali uwa cishinka mu mapepo yakwe, cine cine umuntu uyu kuti apusuka. Baibele isosa apabuta ukuti takuli bususho bumbi kana ukufuma kuli Yesu Kristu.

"Yesu atile kuli wene, Ni ne nshila ne cine no mweo: takuli uwisa kuli Tata, kano aishila muli ine." Yohane 14 : 6.

"Ne pusukilo talili muli umbi na kalya, nangu lishina limbi ta kuli mwi samba lya mulu lityapelwa mu bantu, umo tuli no kupusukila." Imilimo ya Batumwa 4:12.

3. Inshila yakwa Yesu iya kutupusushishamo yali ya kufwila pa lupanda pamulandu wa membua shesu.

Tulingile ukwishibisha ukuti takwali nelyo ni nshila imbi iya bupususho iyo. Ngo muntu ali noku-pusushiwa, ni muli Yesu eka, Umwana wakwa Lesa wabulo lubumbu, untu afwilile mu cifulo ca muntu uwa bipisha.

"Elyo aile ku ntanshi panono,awile ubukupeme, alepe-pa ati, Tata, nga cabe cingacitwa, lekeni ukukombo ulu lupite pali ine. Lelo, tefyo ine ntemenwe kano ifyo imwe mutemenwe." Mateo 26:39.

"Kabili ukwabulo kusumo mulopa takuli ukulekelele lubumbu." Aba Hevere 9:22.

"Kristu atulubwile ku citipu ca Malango, pa kutubele citipu pantu calembwa aciti, Natipwa onse uwakulikwa pa muti." Abena Galatia 3:13.

"Ifwe bonse twalubantila nge mpanga, twayalukile umuntu no muntu ku nshila shakwe, na o Yehoba apone-she pali wene amampulu ya fwe bonse." Esaya 53:6.

YESU NGA SHIKULU

1. Yesu akwata maka yonse mu mulu na munwe sonde.

"Elyo Yesu aishilesosa kuli bene, ati, Kuli ine kwa-pelwa amaka yonse mu mulu na pano isonde." Mateo 28:18.

2. Yesu ni Shikulu wa mwina Kristu onse.

"Eico lekeni aba ng'anda yakwa Israeli beshibe bwino bwino, ukuti, Yesu uo imwe mwatanike, Lesa acita wene Shikulu kabili Kristu." Imilimo ya Batumwa 2:36.

"Pantu ukapusuka nga walumbula ku kanwa kobe auti, Kristu e Shikulu, kabili watetekela mu mutima obe, auti, Lesa amubushishe ku bafwa." Abena Roma 10:9.

mfw yakwe, ukuti ifyo Kristu abushiwe mu bafwa ku bukata bwa kwa Wishi, ifyo fine nefwe twende mu mu-sango upya uwa mweo." Abena Roma 6:4.

Muli amashiwi yabili ayakalamba nganshi muli ici cipandwa cintu tuli no kutontonkanyapo bwino bwino ---- imfwa, ukushikwa, no kubuka. Ilyo uwatetekela apokelela Yesu ngo Mupususshi, apokelele mfw yakwa Kristu nge mfw yakwe umwine mu lubumbu. Eico, muli Kristu, alafwa ku lubumbu. Ali uwapwa (ngo muntu wafwa) ku mweo wa kale. Apokelelo mweo upya muli Kristu. Ulubatisho lupele cikope iyi mfw uku-shikwa no kubuka.

IMIBELE YA LUBATISHO

Kwabo kushumfwana mu filonganino fyalekanalekana pa mibele isume ya ku batishishamo. Ifilonganino fimo fitila menshi pa mutwe wa muntu. Ifilonganino fimo fikana fye amen-shi yanono pa muntu. Ifilonganino fimo fitila takulefwaikwa kubatishiwa iyo. Nga ba Baptist tutila ulubatisho lwabo lwa-cindama kabili ulukankala pantu cintu Yesu atwabele ukucita. Kabili nga tuli no kubatisha lyene kanshi tulingile twacitila munshila intu balecitilamo aba mu Cipingo Cipyu. Tulemwita ku kumfwikisha pa milandu itatu ico ukutumpika nangu uluba-tisho lwa kwingisho mubili onse mu menshi ifyo lwabela elwa mu malembo lweka.

1. Ukubiko mubili onse mu menshi enshila isuma yeka iya kubatishishamo pantu ekupilibula kwe shiwi 'batisha'.

Ilyo Baibele yalepilibulwa ukufuma mu ci Hela ukuya mu Cisungu, ishiwi lya ci Hela 'ulubatisho' lwa pilibwilwe mu Cisungu ngo ku 'batisha'. Nga cakuti tuli no kusungu kupilibula kwe shiwi ili tulingile twaya kwi buku lya kupilibula lya ci Hela (Greek dictionary) Lile twebo kuti ishiwi lya kutila 'ulubatisho' lipilibulo kutila: ukubika mukati ka menshi, ukutumpika, ukwibisha. Ukupilibula kwine kwine ukweshiwi kulalesho kukana nangu ukwitila menshi fye. Tulingile twatu-mpiko mubili onse mu menshi.

UBUKANKALA BWA LUBATISHO

Kwaba abantu abali nokutla, "Cisuma, ngo Lubatisho teti'lupusushe, nga cinshi tuli no kwila ku bucushi bwa kuba-tishwa?" Nangu fye ulubatisho talupususha, lukankala nga-nshi. Natutontonkanye pa milandu ibili ico lubatisho lwabela lukankala.

1. Ulubatisho micitile ya cumfwilo kwi funde lyakwa Yesu Kristu.

"Eico kabiyeni, kalengeni abanko shonse ukuba abasambi, mulebabatisha mwi shina lya Tata, nelya Mwana ne lya Mupashi wa Mushilo: mulebasambilisha ukubaka fyonse ifyo na mwebele." Mateo 28: 19.

2. Ulubatisho bunte kuli bonse abasangwako balemona ifilecitika. Cilabeba ukuti nomba uli uwafwa ku lu-bembu muli Kristu kabili ukuti uli no mweo upya muli Wene.

UKUPILIBULA KWA LUBATISHO

1. Icantansi, tulingile twaumfwikisha ukuti uluba-tisho cikope fye. Tabuli bupusushe iyo, lelo bupele cikope ca bwishibilo bwa bupusushe buntu busitika mu mutima wa muntu. Tulingile twaba abacenjela mu-kuti twilufyanya cikope necintu cipele cikope nangu kuntu icikope cisonta. Umuntu kuti alangishe cikope nokutla, "Aba eba Mayo." Bonse kuti twaishiba ukuti kalya kalipepala takali banyina ba muntu ulya lelo ka-li fye cikope ca banyina. Munshila imo ine, uluba-tisho temfwa iyo, nangu ukushikwa no kubuka lelo ci-kope fye ca fiko.

2. Ulubatisho lulangisha (nangu bupele cikope) ca mfwa, ukushikwa, no kubuka kuntu uwatetekela eshibilamo mu mutima wakwe ukupitila mu citetekelo ca muli Yesu Kristu.

"Eico twashukliwe pamo nankwe mu lubatisho mu

3. Yesu akeshibwa ku bantu bonse nga Shikulu.

Nelyo abantu abengi bakana buShikulu bwakwa Yesu, ubushiku bumo bonse bakamwishiba ukuti Yesu ni Shikulu. Ngo muntu akana Yesu ilyo acili aleikala pano isonde, elyo kanshi nao Yesu akamukana pali bulya bushiku.

"Ukuti kwi shina lyakwa Yesu ikufi lyonse likafukame, ilya mu mulu nelya pano nse ne lyapa nshi ya calo, no lulimi lonse lukasose ukuti, Yesu Kristu e Shikulu, kube ubukata kuli Lesa Shifwe."

Abena Filipi 2 : 10, 11.

-ooOoo-

UMUPASHI WA MUSHILO

Kwabo kushumfwana pa kati ka bena Kristu pamulandu wa mibele ya Mupashi wa Mushilo no mulimo wa uko ilelo. Abengi pali ifwe twalyumfwe nshimi pamulandu wa mpofu shine ishale ku kusambillila pamulandu wa nsofu. Impofu yonse yawumfwe bwino bwino ulubali lumu ulwa nsofu kabili no kuisalila ifyo yasangile ifyo insofu yaba. Panuma, ilyo balesosa pamulandu wa nsofu, ifikansa fikalamba fyaimine pali bene bonse. Impofu imo iya ikete ku mbali ya nsofu yatile insofu yali nge cibumba cikalambe ca ng'anda. Imo iya ikete ku kulu kumo yatile insofu yali ngo muti. Iya citatu, iya ikete ku mucila yatile insofu yaba ngo mwando. Iya kulekelelako iyaikete ku mulembe yatile insofu yaba nge nsoka ikalamba. Tulemona ukuti ifikansa ifyaimine pantu umuntu onse aikete fye ku lubali lumu ulwa nsofu imo ine.

Ukukana umfwana pamulandu wa Mupashi wa Mushilo kwisa pamo pene nelyo munshila imo ine. Ilyo amalemo ayafunde ciputulwa cimo cine yabomfiwa pamulandu wa Mupashi wa Mushilo nangu imbele ya mupashi wa mushilo yalekelehiwa lyena ukushumfwana kulingile kwabapo. Natwasha, nangu cibe fyo ukusala amalemo yantu yali nokupela icikope icalingana nelyo ica kulinganya imbele no butumikishi bwa Mupashi wa Mushilo.

BULESA BWA MUPASHI WA MUSHILO

Mukusambillila kwesu ukwa kwa Lesa Patatu nelyo Batatu (Moneni Icipandwa ca Cibili) twasambillile ukuti Mupashi wa Mushilo bamo bene na Lesa Tata na Lesa Mwana. Sambillileni aya amalemo kabili bwino bwino. Twamona ukuti Umupashi wa mushilo. Mupashi wa Mushilo taumoneka, wa mushilo, waba na maka yonse, usangwa Konse, kullangisha kwakwa Lesa Umwine mu mupashi uli bulesa. Baibele itusambillisha ukuti ni mu Mupashi wa Mushilo emo Lesa na Yesu bekalila mu mwina Kristu kabili basangwamo lyonse muli wene.

IFIPOPE FYA CILONGANINO

Nge lintu tulesambillila Icipingo Cipywa tulesango kuti Yesu apele amafunde yabili yantu yali nokulacitwa. Cimo nacimo pali fi fipope cisambillisha imbila nsuna cikalamba nganshi ne cishinka. Umweo wa mupashi wa filonganino fyesu uli nokubo wakosa mukumfwilisha bwino bwino kabili no kubomfya aya mafunde bwino bwino. Natutale tumone mwi funde lya lubatisho.

ULUBATISHO

ULUBATISHO TALUPUSUSHA IYO

Ubulanda ubukalamba, mukukana umfwikisha malemo, abantu bambi batontonkanyo kuti ulubatisho elufwaikwa pa bususho. Tulingile twaumfwikisha bwino bwino ukuti ulubatisho talupusussha iyo.

1. Ulubatisho talupusussha pantu amenshi teti yasambe membu iyo --- mulopa wakwa Yesu Kristu ewingacite ci epela.

"-----no mulopa wakwa Yesu Umwana wakwe utusangulula ku lubembu lonse." 1 Yohane 1:7b.

2. Ulubatisho talupusussha pantu micitile ya muntu, lelo ubupusushe ca bupe cakwa Lesa.

"Pantu ni ku kusenamina mwapusukila, pa kute-tekela; kabili tecintu cafuma kuli imwe, ca bupe cakwa Lesa; tacafuma mu milimo pa kuti umuntu tenga-takisha." Abena Efese 2: 8, 9.

3. Twalishiba ukuti ulubatisho talupusussha pantu umupupu pa lupanda apusukile mu luse lwakwa Lesa ukwabulo kubatishiwa.

"Nao Yesu atile kuli wene, icine cine ndekweba, nati Lelo line uleba naine mu Paradise." Luka 23: 43.

4. Ukupepa, ukukoshanya umo no mubiye, no bwana-nyina.

"Awe balecincila mukusambilisha kwa batumwa na mwi senge, kabili mukumokaula mukate na mu mapopo."

Imilimo 2: 42.

"Kabili twetetule umwa kucincimushanisha ku kute-mwa kabili ku kubombe milimo isuma; twiba abaleko kulongana ifyo wabo musango wabamo lelo tukonko-meshanye pali bufi apo mulemono Bushiku bulya bulepalama.

Aba Hebere 10: 24, 25.

"Ico twamona no kuufwa eco tulanda kuli imwe, ukuti namwe mube ne senge pamo naifwe. Kabili isenge tuli nalyo lili pamo na Wishi, kabili no Mwana wakwe Yesu Kristu."

1 Yohane 1:3.

-ooOoo-

UBUNTU BWA MUPASHI WA MUSHILO

Tatulingile kutontontonya ukuti Mupashi wa Mushilo 'cintu' iyo. Mupashi wa Mushilo muntu. Mu Baibele tumono kuti umuntu kuti abembukila kuli wene abepela kuli wene no ku kalifya Umupashi wa Mushilo. Teti tubembukile, nelyo ukubepa, no ku kalifye 'cintu' ----- kano fye umuntu.

"Lelo bene balitaleme, no kulungulusha Mupashi wakwe wa Mushilo." Esaya 63:10a.

"Eico ndetila kuli imwe, ulubumbu lonse ne miponto fikalekelelwa ku bantu; lelo ukupontelo Mupashi wa Mushilo takwakalekelelwe ku bantu." Mateyo 12:31.

"Lelo Petro atile, Anania, nga cinshi Satana esushi-she mu mutima obe ku kulengo kubepo Mupashi wa Mushilo pa kumanako umutengo wa mpanga?"

Imilimo ya Batumwa 5:3.

"Kabili mwillenga Mupashi wa Mushilo wa kwa Lesa ubulanda, muli uyo kwakakatikilwe ukulola ku bushiku bwa kulubuka." Abena Efese 4:30.

UMULIMO WA MUPASHI WA MUSHILO

Ukusambilila mu Cipingo Cakale bwangu bwangu kuli no kulangisha ifyo Mupashi wa Mushilo wali uwa cincila mu myeo ya bantu ifyo Yesu talaisa munwe sonde. Lesa alebika Umupashi wakwe pa bantu bamo ukubapela maka yapa mulimo Wakwe. Belengeni Gideone (Abapingushi 6:34); Ifyakwa Samsoni (Abapingushi 14:6); Dabidi (1 Samueli 16:13). Tulesango kuti aba bantu bapelwe Mupashi wa Mushilo wakwa Lesa pa mulimo uwaibela ---- ukubombela Lesa.

Kabili, lintu tulesambilila umweo wakwa Yesu, tulemono kuti Mupashi wa Mushilo waikile pali wene nge nkunda pa nshita ya kubatishiwa kwakwe no kwikala pali wene. Yohane atile, namono Mupashi ulefuma mu mulu nge nkunda, no kwikala pali wene." (Yohane 1:32). Yesu nao asambililise ukuti imilimo ikalamba intu alecita yalecitilwa mu maka

ya Mupashi wa Mushilo wakwa Lesa. "Lelo inenga nafumishe fiwa ku maka ya Mupashi wakwa Lesa, ninshi Ubufumu bwakwa Lesa na bwisa pali imwe." Mateo 12:28.

Muli uku kusambilila nangu cibefyo tuli ukucilamo abasakamana sana no mulimo wa Mupashi wa Mushilo mu myeo ya bantu ilelo. Kwabe lembo limo ily a londola bwino bwino pamulandu wa mulimo wa Mupashi wa Mushilo ukucila yambi. Imilimo yakwe imbi yabafye lubali ulwa pali ulu lubali lukalamba. Muli Yohane 16:14 tubelenga mashiwi yakwa Yesu ngefyo ayebele ifyo umulimo wa Mupashi ukaba, "Ulya akacindikaine." Ili lembo kuti lya bomfiwa ku kwesha ifyo fintu ifyo abantu basosa ukucita ku maka ya Mupashi wa Mushilo. Nga Yesu tacindikilwe muli uyo mulimo, lelo muntunse, lyena kanshi uyu mulimo taucitilwe mu maka ya mupashi wakwa Lesa.

Nge lintu tuletontonkanyapo umulimo wa Mupashi wa Mushilo, tuletwayo kutontonkanyapo pa milandu nelyo imitwe ibili: 1, umulimo wa Mupashi wa Mushilo mu mutima wa muntu ushatetekela kabili; 2, umulimo wa Mupashi wa Mushilo mu mutima wa muntu umwina Kristu.

1. Umulimo wa Mupashi wa Mushilo mu mutima wa muntu ushatetekela.

Kwabe lembo limo lintu litwebo mulimo wa Mupashi wa Mushilo mu mutima wa muntu ushatetekela. "Kabili ulyo ilyo akesa, akashinina aba pano isonde ulwa lubembu, no lwa bulungami, no lwa bupingushi; ulwa lubembu lwena, ico tabantetekela; ulwa bulungami na bo, ico ndeya kuli Tata, na imwe tamwakamone kabili; ulwa bupingushi na bo, ico kateka wa pano isonde napingulwa." Yohane 16: 8-11.

Ilyo muntu ushapusuka aishiba ukuti alibipisha, kabili Yesu eka emulungami, kabili pakuti cine cine alingile ukwisa pita mubupingushi pamulandu wa membu shakwe uyu mulimowa Mupashi wa Mushilo mu mutima wakwe.

Shikulu Yesu." 1 Abena Korinti 5:5b.

Ilyo ukufundwa kwabo kwalinga, kuli nokucitwa ne cilonganino ukupitila mu mupashi wa kutemwa. Tacingilwe kucitwa mu mupashi wa cilandushi, lelo mukufwayo kuti umubumbu amone ulubumbu lwakwe, no kulapila, no kubwelela ku kukonka Shikulu Yesu.

UMULIMO WA CILONGANINO

1. Kunonka baluba ku citetekelo ca muli Kristu ukupitila mu kubile mbila nsuma.

"Eico kabiyeni, kalengeni abanko shonse ukuba abasambi, mulebabatisha mwi shina lyakwa Tata nelya Mwana nelya Mupashi wa Mushilo." Mateo 28:19.

"Kabili ukuti ukulapila no kulekelelwe membu kubili lile mwi shina lyakwe ku nko shonse, ukutendeka mu Yerusalemu." Luka 24: 47.

"Pantu nshili na nsoni kumbila nsuma; pantu maka yakwa Lesa aya kupususha onse uutetekela."

Abena Roma 1:16.

2. Ukubatika abo abapusushiwa.

"Eico abapokelele icebo cakwe balibatishiwe." Imilimo 2:41a.

"Eico kabiyeni, kalengeni aba nko shonse ukuba abasambi, mulebabatisha mwi shina lyakwa Tata nelya Mwana nelya Mupashi wa Mushilo." Mateo 28:19.

3. Ukusambilisha bwino bwino Inshila ya bwina Kristu iya mukalile.

"Mulebasambilisha ukubaka fyonse ifyo na mwebele." Mateo 28: 20a.

"Pantu nshakwindile ukulondolola kuli imwe ukupanga konse kwakwa Lesa." Imilimo 20: ?"

ishie cillonanganino (pastor/kashimikila). Petro aleiso-
sela umwine ngo mukalamba muli 1 Petro 5:1.

Nalimo ilipusho lili nokwima, "Nga untu ali nokuba
kacema wa cillonanganino n'ani?" Tulasange fishibilo
fyakwa Lesa ifya pamulandu wakwa kacema ifya pe-
lwa muli 1 Timote 3: 1-7 kabili na Tito 1: 7-9. Ifi
fiputulwa filingilwe ukubelengwa bwino bwino na onse
uwa mu cillonanganino. Icillonanganino kabili cilingile ca-
ibusha ukuti Lesa atontontenyepo umulandu wa pali ifi
fishibilo fintu apele. Ilyo icillonanganino cilefwaya ka-
cema, cilingile cashininkisha ukuti uyo muntu nakwata
ifishibilo ifi ilyo talaitwa ku kuba kacema wa cillonanga-
nino.

2. Badeakoni.

Ifillonanganino fya mu Cipingo Cipya fyali naba Dekoni.
Ifishibilo fya ba dekoni fisangwa muli 1 Timote 3:1-13.

UKUFUNDTWA KWA CILONGANINO

1. Kwabe nshita nshintu ukufundwa kufwaikwa.

Ilyo mweo wakumemba wa cillonanganino uli uwalbela uku-
fuma ku bufutisho bwakwa Yesu Uleta pa cillonanganino
kabili nokuleto kucena nangu imbela yabipa pamulandu
wakwa Kristu, cabe calinga ku cillonanganino ukufunda
umuntu wa musango uyu.

"Awe mwe bamunyinefwe, tulemukonkomesha mwi shina
lyakwa Shikulu Yesu Kristu ukutalukako kuli munyina
onse uwikalilila mu bungan'ani, kabili te umo mwalola
icishilano lco mwapokelele kuli ifwe."

2 Abena Tesalonika 3: 6.

"Ukupela uwabefi kuli Satana ku konaulwo mubili."

1 Abena Korinti 5:5a.

2. Lyonse kufwile kwabo mulandu wa cine ne mbela yabli- pa ilyo icillonanganino cili nokufundo muntu.

"Ukufi umutima wakwe ukapusuke mu bushiku bwakwa

2. Umulimo wa Mupashi wa Mushilo mu mweo wa mwinga Kristu.

Kwabe milimo iingi intu Mupashi wa Mushilo
ucita mu mweo wa mwina Kristu. Muli ili sambillilo
tuli no kutontonkanyapo pali iyi milimo cinelubali.

(1) Mupashi wa Mushilo ekapela wa Mweo upya.

"Lelo ngo Mupashi wabushishe Yesu ku bafwa waikalo
muli imwe, ninshi uwabushishe Kristu Yesu ku bafwa
akalenga ne mibili yenu ya mfwa ibe ya mweo mu Mupashi
wakwe uwa ikala muli imwe." Abena Roma 8 : 11.

(2) Mupashi wa Mushilo ni Kasansamusha wesu.

"Naine nkalomba Tata, nao akamupo Bukota bumbi,
ukuti bwikale naimwe umuyayaya, Umupashi wa Cine."
Yohane 14:16.

(3) Mupashi wa Mushilo ni Kafundisha wesu.

"Lelo ubukota, Mupashi wa Mushilo uo Tata akamu-
tumina mwi shina lyandi wene akamusambilisha fyonse,
no kumwibulula fyonse ifyo nasosele kuli imwe."
Yohane 14:26.

(4) Mupashi wa Mushilo utulengo ku twale fisabo mu mweo wa bwina Kristu.

"Lelo ifisabo fya Mupashi kutemwa, ukusekelela, umu-
tende, ukutekanya, icongwwe, ubusuma, icishinka, uku-
nakilila, ukuteko mutima."

Abena Galatia 5: 22, 23.

(5) Umupashi wa Mushilo utupela maka pa mulimo.

"Lelo mukapokelela maka ilyo ukesa Mupashi wa
Mushilo pali imwe; kabili mukabente shandimu Yeru-
salemu, na monse mu Yudea na Samaria, no kufika ku
mpela ya pano nse." Imilimo ya Batumwa 1:8.

(6) Umupashi wa Mushilo etutungulula iliyo tulecito mulimo wakwa Lesa.

"Kabili bene pa kupyunga kuli Shikulu no kuleko kulya, Umupashi wa mushilo watile kuli bene, Mpatwileniko Barnaba na Sauli ku kubombo mulimo uyo nabetila." Imilimo ya Batumwa 13:2.

"Awe balalenywe mu Frugia ne calo ca Galatia, pa kuleshiwa ku Mupashi wa Mushilo ukulande cebo mu Asia." Imilimo 16:6.

(7) Umupashi wa Mushilo ekapela wa fya bupe fya mu Mupashi.

"Lelo fyonse ifi Umupashi umo kabili uyu wine e ufikututa, ukwakanya kuli onse umo ifyo wa fwaya." 1 Abena Korinti 12:11.

Kwabe fintu ifingi ifilingilwe ukwishibwa bwino bwino pamulandu wa fya bupe fya mu mupashi". Ifi fishinka fili no-kumoneka bwino bwino pa kusambilila bwino bwino ifipandwa fya 12, 13, na 14 ya 1 Abena Korinti.

a Ifya bupe fya mupashi fipelwa na Mupashi wa Mushilo kabili ifya bupe ifya lekana lekana fipelwa ku bantu abalekana lekana. Pantu muntu umbi takwata fintu fimo fimo fine ngo mubiye taciipilibula ukuti wene mwina Kristu wa panshi iyo.

b Fyonse ifya bupe fya Mupashi wa Mushilo fili nokuleto bukata kuli Yesu Kristu, pali ici mulimo wa Mupashi wa Mushilo umo wine. Belengeni kabili Yohane 16:14a.

c Icabupe ca ndimi tacakanwa lelo cabikwa sana nge cabupeicinono.

d Umwina Kristu alebwa ukuti afwalishe ifya bupe ifisuma ukucilamo. Icabupe icacilapo pali ifi fyonse kutemwa'. (Moneni 1 Abena Korinti 13:1-13) Nabumbi kabili bupe bwa kusesema (ukushimikila) (Moneni 1 Abena Korinti 14:1, 39).

shilo untu ali nokutungulula umwina Kristu onse no mubili wakwe wine.

2. Ukulingana kwa batetekela.

Baibele isambilisha ukuti bonse tuli ba mamba ba mubili umo. Takwaba mamba umo uwa mu mubili uwingateka mamba mubiye iyo. Ukuboko teti kwebe ukulu ifya kucita iyo --- uyu mulimo wa mutwe. Sambilile-ni bwino bwino Abena Roma 12 : 3-6 na 1 Abena Korinti 12 : 14-20.

3. Amalangililo ya sangwa mu Cipingo Cipyu.

Ilyo badeaconi bali nokusalwa, cali nokucitwa ne cilonganino conse. Belengeni Imilimo 6: 1-6.

Nge cilonganino cafikilwe ubwafya ubukalamba nangu abena Kristu, cali nokuba cilonganino conse ecali nokusala ifya kucitwa.

"Elyo caweme ku batumwa na 'bakalamba, pamo no luka ukusala abaume aba muli bene no ku batuma ku Antioke pamo na Paulo na Barnaba."

Imilimo 15: 22a.

Ngo mulandu walimine untu walefwaikwo kufundwa kwa cilonganino, cali cilonganino icala nokusoka kabili nokucita kamo pali mamba onse uwalufyenye. Moneni 1 Abena Korinti 5: 1-5.

BA OFFICER BAMU CILONGANINO

1. Kashimikila / Pastor.

Amashiwi ya kutila kashimikila, umukalamba, bishopo ya bomfiwa mukupilibulwa mu Cipingo Cipyu. Mu Milimo 20, Paulo atumine ku bakalamba baku cilonganino ca ku Efese (v.17). Mu cipande ca 28 alebeba ukuti Mupashi wa Mushilo wababikile bakangalila nangu inkombe (babisopo), kabili ukuti bali no ku-

Cacine ukuti abantu bambi abashapusuka baba ba memba ba mufilonganino fya mu mushi. Ici kufwaya kwa muntu. Takuli kufwaya kwakwa Lesa iyo. Abantu bambi mu lukuta niba memba ba mu cilonganino ukupitila mu kutetekela kwa bufi. Ifilonganino fimo fileta abana ku kuba ba memba ba filonganino fyabo. Lesa afwaya fye abantu abafyalwa cipya cipya mu cilonganino mwine.

2. Icilonganino cilingile ca kwata ababatishiwa mu mupashi muli bu memba bwaciko. (Moneni icipandwa icinikwe AMAFUNDE YA CILONGANINO pamulandu wa fya kusosapo pa malembo ya lubatisho.)

"Eico kabiyeni, kalengeni abanko shonse ukuba abasambi, mulebabatisha mwi shina lyakwa Tata nelya Mwana nelya Mupashi wa Mushilo." Mateo 28:19.

"Eico abapokelele icebo cakwe balibatishiwe: na muli bulya bushiku kwalundilweko abantu nalimo amakana yatatu." Imilimo 2:41.

Ukufuma kuli ifi fiputulwa na timbi kabili, tusambilila ukuti Yesu ewapele ulubatisho, kabili ukuti ifilonga nino fya mu Cipingo Cipywa fyalobomfyo lubatisho. Emulandu wine tuletita bamemba bamufilonganino fya mu Cipingo Cipywa balingile bapokelele lubatisho lwa mu Cipingo Cipywa.

UBUTEKO BWA CILONGANINO

Nga ba Baptist tutetekela cilonganino ukuikwatila maka ya buteko bwapa cilonganino icine ceka efyo tucita. Ici cishinka ne micitile yabikwa pali ifi fintu:

1. Ubutungulushi bwakwa Yesu Kristu.

Natumona kale muli cino cipandwa ukutila Kristu emutwe wa cilonganino nangu ulukuta. Ali ku cilonganino nge fintu umutwe waba ku mubili. Mutwe eupelo kutungulula kuli ba memba ba mubili bonse. Pamopene, ni Kristu ukupitila mu Mupashi wa Mu-

Ngo muntu alefwayo kulandila mu ndimi mu cilonganino, kwaba mafunde yantu yali nokukonkwa:

Tekucila pali babili nangu batatu abafwile ukusosa. 1 Abena Korinti 14:27.

Tabalingile kusosa panshita imo ine leloumo umo. 1 Abena Korinti 14:27.

Tabalingile kusuminishiwo kusosa kano kwaba umo untu ali nokupilibula.

1 Abena Korinti 14: 27b, 28.

Ico icili nokusoswa cilingile cacindika Yesu Kristu kabili ifya ku kushe cilonganino.

Yohane 16; 14. 1 Abena Korinti 14:26b.

UBWIKASHI BWA MUPASHI WA MUSHILO MU MUTIMA

Baibele isambilisha ukuti Mupashi wa Mushilo wakala mu mutima wa muntu umwina Kristu wa cine. Ngo muntu na fyalwa cipya cipya, Mupashi wakwa Lesa wingila mu mutima wakwe. Ngo muntu takwata Mupashi wakwa Kristu tali wakwe, kabili tali mwina Kristu iyo.

"Umuntu nga abulwo Mupashi wakwa Lesa nangu Kristu, wene tali mwina mwankwe." Abena Roma 8:9b.

"Ukuti ipalo lyakwa Abrahamu libe ku bena Fyalo muli Kristu Yesu, ukuti mu kutetekela tupokelele Umupashi uwalailwe." Abena Galatia 3:14.

UKWISULA KWA MUPASHI WA MUSHILO

Pabo bulekano bukalama pakati ka Mupashi wa Mushilo ukwikala mu mutima wa muntu no Mupashi ukwisula nelyo kubulo mutima wa muntu uwa mwina Kristu no kwikalamo Mupashi wa Mushilo. Lesa alefwaye myeo yesu ukube yacimba kuli Wene mukuti Mupashi wakwe kuti waisa ikalilila mu mitima yesu no kupoke myeo yesu. Nilyo line, kabili ilyo fye, lintu Lesa engatubomfya munshila iisuma iya ku bombelamo Shikulu wesu, kabili Umupususshi Yesu Kristu.

"Kabili mwikolwa mwangashi, pantu ekuiposaika; lelo isulenimo Mupashi." Abena Efese 5:18.

"Kabili ilyo bapapatile, mwalitenshiwe mu ng'anda umo balongene; na bonse baisushiwemo Umupashi wa Mushilo, no kulande cebo cakwa Lesa no kushipa."

Imilimo ya Batumwa 4:31.

Lesi abo waipekanyo kwisusha umuntu onse na Mupashi wakwe. Nangu cibefyo ilyo ici tacilacitwa, tulingile twafumyamo fyonse ifishisekesha Lesa mu mitima yesu ifya bipisha. Mulingile mwabo kubelesho kumfwila no kutungululwa na Mupashi wa Mushilo mu fintu fyonse. Ilyo tuli abaipekanya nge fi, elyo tuli no kuba no bwishibilo Bwakwe ubwafikapo mu myeo yesu munshila intu tatwaishiba iyo.

-ooOoo-

"Ku lukuta lwakwa Lesa ululi mu Korinti."

1 Abena Korinti 1:2a.

"Ico ulemona lemba mwi buku tuma na ku nkuta cine-lubali." Ukusokoloia 1:11.

Muli ici cipandwa nge lintu tulesambilila pamulandu wa filonganino, twakulatontonkanya pamulandu wa mu mushi, nokumoneka, icilonganino icapekanishiwa. Tuli nokufwayo ku shininkisha pamulandu wa mibele ya ifi filonganino fya mu Cipingo Cipyi nge eili nokuba emibele ya cilonganino cesu.

UMUTWE WA CILONGANINO

Takwaba muntu nelyo ibumba lya bantu lingabo mutwe wa Cilonganino ca mu Cipingo Cipyi. Yesu Kristu eka emutwe wa cilonganino onse Ufwayo kubulo bukalamba bwa mu cilonganino afwayo kubulo bukalamba bwakwa Yesu Kristu.

"Kabili alengele fyonse filambile pa nshi ya makasa yakwe no kumulengo kubo mutwe wa pa mulu wa fyonse mu lukuta." Abena Efese 1:22.

Tuli ba memba ba cilonganino nge fintu umubili wakwata ifilundwa ifingi. Yesu Kristu e mutwe wa cilonganino.

BUMEMBA BWAMU CILONGANINO

Mu Cipingo Cipyi tusanga ngefyo kwabe fintu fibili ifisuminisha umo pa kuba memba wa Cilonganino; ubupususho no lubatisho.

1. Icilonganino cifwile cakwata abapususishiwa beka muli bumemba.

"Awe Shikulu alalundako ubushiku no bushiku abalapusuka." Imilimo 2:47b.

"Ku lukuta kwakwa Lesa ululi mu Korinti, ku bashishiwa muli Yesu Kristu." 1 Abena Korinti 1:2a.

ICILONGANINO

Nga kakula alekule ng'anda alingile ukukonke nshila intu yapekanishiwa. Lesa alitupele nshila Yakwe iya cilonganino mu Cipingo Cipy. Tulingile twakonka inshila yakwe bwino bwino nga tuli no ku kulo musango wa filonganino fintu fili nokube fyakusekeshu kuli Lesa.

Ishiwi Icilonganino iya bomfiwa imiku umwanda umo ne miku ikumi na ine (114 times) mu Cipingo Cipy. Mucifutuli conse ishiwi lipilibula ibumba iya bena Kristu abekala okupepa pa cifulo cimo. Nangu cibe fyo kwabe miku inono intu shiwi libomfiwa ku bafyalwa cipy mu cine abatetekela nge bumba. Ukubomfiwa muli iyi nshila cisambilishe cine ukuti abatetekela bonse baba abaikatana pamo na Kristu mu mupashi nge filundwa fya mubili umo ifingi ifya ikatana no mwe. Ilyo ishiwi 'Icilonganino' libomfiwa muli uyu musango. Iyonse tutula 'Icilonganino' ca mu Calo Conse' nangu 'Icilonganino' Cishimoneka.' Mu malembo panshi, kuti twamona cilebomfiwa muli iyi nshila.

"Ico umulume e mutwe wa mukashi, ifyo na Kristu emutwe wa lukuta; pa kubo mwine umupusushi wa mubili."
Abena Efese 5:23.

"Kabinge Wene emutwe wa mubili, ulukuta lwine."
Abena Kolose 1:18.

Mukusambillila bwino bwino amalembo tuli nokusango kuti monse umo ishiwi Icilonganino libomfiwe, lipilibule bumba iya bena Kristu ba mu mushi.

"Awe mu Antioke, mu lukuta ulwalimo, emwali bakasesema na bakasambillisha." Imilimo 13:1a.

"Awe pa Milete atumine nkombe ku Efese, atile abakalamba ba lukuta." Imilimo 20:17.

"Kabili celela ulukuta lwa mung'anda yobe."
Abena Roma 16:5a.

ULUBEMBU NA SATANA

SATANA

Kwaba amepusho a yengi ayepushiwa pamulandu wakwa Satana, yantu tayangasukwa pantu Lesa tasalile ku tweba mu Baibele. Nangu cibe fyo ifingi fyalisokololwa ifya kwasuka amepusho yambi ayafula. Baibele itusambillisha sana nelyoapalamba mukuti twishibe bwino bwino imbele ya mulwani wesu uwa mu mupashi, Satana. Nomba natutontonkanyepo pa mepusho yamo ayepushiwa pamulandu wakwa Satana.

1. Nga Satana afumine kwi?

Baibele isambillisha bwino bwino ukuti Lesa ewalengele ifintu fyonse. Apo ici ca cine, cabe calondoloka nge fyo Satana alengelwe na Lesa.

2. Bushe Lesa alengele Satana ukubo wa bipa nge fintu ali nomba?

Ubwasuku bwa kutila, IYO. Lesa lyonse fye acite fintu ukulingana ne mibele yakwe. Capusana ne mibele yakwa Lesa ukubumbe cintu capipa. Natuloleshe ku calo cesu ngo bulanglilo. Muli ububifi ubwingi muno calo ilelo. Ici tacili ca cine ilyo Lesa intanshi alengele sonde. "Kabili Lesa amwene conse ico acitile, kabili moneni, naciwamisha" (Ukutendeka 1:31a). Tuleumfwikisha panshita imo ine ukuti isonde nelyo calo tacali ifi kabili tacili nge fintu calengelwe pa kutendeka na Lesa ---- ukupilibuka kwa ciko kwalisa. Cimo cine na Satana. Untu wabipisha nomba, nelyo Lesa tamulengele muli iyi nshila. Nge lintu tulesambillila Icipingo Cipy, cilemoneka ukuti Satana ali ni malaika untu abembukile kuli Lesa kabili nokutamfiwa mu mulu. Belengeni aya malembo bwino bwino:

"Pantu Lesa tatengele bamalaika ilyo babembwike, lelo abaposele mu filindi umwa fita ku tartari no kubapelo

kulindilwo kulimunwa." 2 Petro 2:4.

"Na bamalika abashaika ke le mu ncende yabo, lelo bashile ubwikalo bwabo balindilwo kupingulwa kwa Bushiku bukalamba mufikakilo fya pe mwisamba lya mfifi." Yuda 6.

"Awe, atile kuli bene, Namwene Satana alepona mu mulu kwati ni nkuba." Luka 10:18.

3. Ngo mulimo wakwa Satana ci-nshi?

Ukulingana ne shina lyakwe lilanga ukuti mulwani wa kufulunganya no kulete milandu lyonse. Abo uushifwaya Lesa na bonse abali no kulamukonka. Alesha nelyo ukutunka, alabepa, no kufwailisho kukulila na bambi pamo na wene ku mbo nelyo ku mulilo.

4. Nge mpela yakwe ikaba shani?

Ukupanikwa kwa muyayaya mu mulilo eikabe mpela yakwa Satana na bonse abamukonka.

"Na kasebanya uwa lebalufya aposelwe muli bamba wa mulilo kabili wa libwe lya mingu."

Ukusokolola 20: 10a.

"Elyo ikeba aba ku kuso kwaiko, ikatila, Fumeni pano mwe batipwa, kabiye ku mulilo wa muyayaya uwateyanishiwa Kasebanya nabamalaika bakwe."

Mateo 25: 41.

UKUTAMPA KWA LUBEMBU

Ilyo tatulatampo kusambilila kwa ku tampwa kwa lubumbu, tulingile twasango kwasuko ku lipusho ilyumfwika lyonse fye. Nga cinshi Lesa uwa maka yonse asuminishe ulubumbu ukwika munwe sonde uwa patisho lubumbu nge fi? Ubwasuko buli fye bwayanguka mupepi. Nga Lesa ali no kubumbo muntu untu ali noku kwato bukata bonse kabili ne cumfwilo conse no kutemwa kwa cine, uyo muntu nga ali na

3.

Uwatetekela, pamulandu wa Mupashi wakwa Lesa uwaikala muli wene, ali nokubombela Lesa ukucila ukubombela Satana.

"Nomo mwapilibukile kuli Lesa ukufuma ku tulubi, ku kuba basha bakwa Lesa wa Mweo, kabili uwine wine." 1 Abena Tesalonika 1:9b.

"Pantu ifwe tuli babomfi bakwa Lesa abalebombela pamo." 1 Abena Korinti 3:9a.

4. Uwatetekela akwate cifulo mu mulu ici lemupembelela.

"Mu ng'anda yakwa Tata mwaba apakwikala apengi: Acikana befi, bushe nga nalimwebele nati, ndeya ku kumpekanishisho bwikalo?" Yohane 14:2.

"Ico Shikulu umwine akeka mu mulu nokubilikisha ku kalamba, kwi shiwi lya mfumu malaika kabili ku ntandala yakwa Lesa: na bafwila muli Kristu bakabalilapo ukubuka; elyo ifwe fwe ba mweo bwe bashalapo, tukolwiliwa nabo capamo mu makumbi ku kukumanya Shi-kulu mulwelele; kabili efyo tukaba pe pamo na Shi-kulu." 1 Abena Tesalonika 4: 16-17.

5. Uwatetekela asungwa na maka yakwa Lesa, mukuti, ilyo opusushiwa takalube kabili iyo.

"Mwe balindilwa ku maka yakwa Lesa pamulandu wa citetekelo ku kumone pusukilo ilyapekanishiwa ku kusokolwela mu nshita ya kupelelekesha." 1 Petro 1:5.

"Impanga shandi shumfwe shiwi lyandi, na ine nali-shishiba, nasho shilankonka; naine mpela kuli shene umweo wa muyayaya; kabili nangu umo takashisompole mu minwe yandi." Yohane 10: 27, 28.

-ooOoo-

"Pantu Lesa atemenwe aba pano isonde ukutemwa kwa kuti, apele Umwana wakwe uwafyalwa eka, ukuti onse uumutetekela eonaika, lelo abe no mweo wa muyayaya." Yohane 3:16.

"Nabo batile, Tetekela Shikulu Yesu Kristu, elyo ukapusuka, iwe na bamung'anda yobe." Imilimo 16:31.

"Elco pa kuba abalungamikilwa ku citetekelo, tubele no mutende kuli Lesa muli Shikulu Yesu Kristu."

Abena Roma 5:1.

"Pantu ni kukusenamina mwapusukila, pa kutetekela; kabili tecintu cafuma kuli Imwe, ca bupe cakwa Lesa."

Abena Efese 2:8.

IFISANGWA MU BUPUSUSHO

1. Uwatetekela alasangululwa nokulekelelwe membu shonse.

"Shi endeni tukalulushanye, efiyasosa Yehoba: Imembu shenu nangu shaba nge shakashika ce, shikabe shabuta nga masako ya mpanga." Esaya 1:18.

"Elco nkaba no luse ku fya bupulumushi fyabo: ne membu shabo nshakebukishe iyo." Aba Hebere 8:12.

"Ku watutemwa, uwatukakwile na mu membu shesu ku mulopa wakwe." Ukusokolola 1:5b.

2. Uwatetekela abe cilengwa cipya no Mupashi wakwa Lesa uwaikala muli wene. Nomba alefwayo kucifo bufwayo bwakwa Lesa.

"Elco ngo muntu ali muli Kristu abe cibumbwa cipya: ifyakale nafiya: moneni fya yalulwe fipya."

2 Abena Korinti 5:17.

Umuntu nga abulwo Mupashi wakwa Kristu, wene tali mwina mwakwe iyo." Abena Roma 8:9b.

maka ya kupata no kukana umfwila Lesa. Tontonkanishisheni muli iyi nshila. Natutile muli na bana babili bantu mwaitemwa nganshi. Mulefwaya aba bana babili uku mutemwa no kumfwila sana sana. Nomba natutile ubushiku bumo mwali no--kuya pa bulendo. No bulendo buli nokutwalo kwenda kwa bushiku bumo. Kabili na mwishiba ukuti cili busanso ku bana ukwangala mu mpanga. Eico mwali betile nokutilla kuli bene, "Mfwile naya pa bulendo ubushiku bumo. Ikaleni mulubansa ulusuma "Lwa ng'anda Tamulingile kwangala mu mpanga." Elyo mwakakila umwana umo ku muti mu lubansa lweni. Ta--kwali nshila nelyo imbi intu ali nokufyukilamo mukuti aye ku kwangala mu mpanga. Umwana wa cibili apelwe nsambu ya--kwendauka konse kuntu alefwayo kuya.

Nomba abana bonse babili bayebelwe ukwikala mu lubansa. Umo tali na kumfwila, umo ali nokumfwila. Ilyo mwa--bwelele nshita ya kuwa kwa kasuba, mwaishiba ukuti bonse babili abana bali fye akasuba konse mu lubansa. Ca cine, umo tali na kukana umfwila pantu ali uwakakilwa ku muti. Lelo mubiye alangishe ukumfwila no kutemwa ukwa kwikalilila mu lubansa nangu ca kuti alefwayo kuya nga dilile. Bwangu bwangu kuti twatila umwana untu ali nokukana umfwila lelo asalile ukumfwila euntu apele icumfwilo cikalamba nangu icapulamo kuli iwe we wishi.

Lesa tabikile nshita ya lubumbu mwibala nokupela amaka ku muntu ayakuisalila mukuti eumfwila iyo. Alicitile mukuti umuntu Amupele umusango wa kutemwa kwapulamo no kumfwila. Ilyo muntu asalile ukukana umfwila, ulubumbu lwa--ingile munwe sonde.

Belengeni bwino bwino mu Kutendeka 2:6 ukufika mu Kutendeka 3:24. Ici ciputulwa, cikatene no lubumbu lwa ntanshi, ciletwafwilisha ukumfwikisha pamulandu wa lubumbu. Tusambilila ifi fishinka ukufuma kuli cene:

1. Lesa apele fyonse ifyali fisuma ku muntu.
2. Lesa abindile fye ico cintu cali cabipilo muntu.
3. Satana, mucata ca nsoka, aishile no kwesha Eva. Alefwaisho kuti Eva atetekele ukuti Lesa afishile fimo ifyali ifisuma kuli wene: Kabili ashininkishe

sana kuli Eva ukuti Lesa takamupanike ne mfwana nga akano ku mumfwila.

4. Eva asalile ukuya munshila ya kushumfwila Lesa no kulyako ku muti wa bindilwe. Kabili apeleko na kuli Adamu nao alileko.

ICISHINKA CA LUBEMBU

Ukufuma ku fintu tumwene pa mulu, tulefwayo kusa-mbilila bwino bwino ifyo lubembu lwaba. Ulubembu ekukanga ukufwaya kwakwa Lesa mukuti umuntu alelilitla ukufwaya kwakwe. Ici ecimo cine nefyo Adamu na Eva bacitile. Bali-shibe ukufwaya kwakwa Lesa kabili basalile ukukana mukuti balecito kufwaya kwabo abene.

UKUKUMANA KWA LUBEMBU KONSE

Lesa atusambilisha Mwishwi Lyakwe ukutilla abantu bonse konse balibembukila kuli Wene. Ukulingana no bupingula ngafintu umuntunse apingula. Lesa atulinganya na ku bulungami bwakwe Umwine. Ilyo aciteci, Atile bonse balibipisha.

"Pantu bonse naba bembuka kabili bapelebelela ku bukata bwakwa Lesa." Abena Roma 3:23.

"Ifwe bonse twalubantila nge mpanga twayalukila umuntu no muntu ku nshila shakwe." Esaya 53:6.

"Bonse twaba ngo wakowela, no bulungami bwesu nge laya lya citatilo." Exaya 64:6a.

"Ngatulila, Tatuli na lubembu, tulatibepa ne cine muli ifwe tamuli." 1 Yohane 1:8.

"Eico uwatshiba ukucite cisuma kabili tacita, kuli wene cena lubembu." Yakobo 4:17.

"Ifyo Mwana wa muntu taishile ku kupyungilwa, lelo ku kupyungila, no kupelo mweo wakwe icilubula ca pa bengi." Mateo 20:28.

"Pantu uyu mulopa wana uwa Cipingo Cipyu, uule-sumina abengi kukulekelelwe membu." Mateo 26:28.

"Uushaishibe ulubembu, amucitile ukubo lubembu pamulandu waifwe; ukuti ifwe tube ubulungami bwa-kwa Lesa muli wene." 2 Abena Korinti 5:21.

"Wene asenaele imembu shesu umwine mu mubili wakwe pa cimuti, ukuti fwe bali abafwa lubali ku lubembu, tube aba mweo lubali ku bulungami; ni ku filaso fyakwe eko mwaposhiwe." 1 Petro 2:24.

3. Ubupususho bupokelelwa pa kulapila ne citetekelo.

UKULAPILA kupilibulwa kwa mutima kuntu kutwala ku kupilibula kwa micitile. Ukulapila kwa cine kusan-gwamo ifintu fitatu; ukwishibisha ukuti umo aibem-bukila kuli Lesa: ubulanda bwa cishinka pamulandu wa membu; ukufuma ku lubembu. Lesa apabuta asambilisha mu Cebo cakwe ukutilla umuntu alingile ukulapila ilyo talapokela bupususho.

"Ukufuma lilya Yesu atenaake ukubila, no kutilla, Lapi-leni, pantu ubufumu bwa mu mulu napupalama..."

Mateo 4:17.

"Ndetilla kuli imwe, lyo; lelo nga mwakano kulapila mukonaika filya fine namwe bonse." Luka 13:3.

"Pa kushimikila ku ba Yuda, na bena Hela pamo, ukulapila kuli Lesa no kutetekela kuli Shikulufwe Yesu Kristu." Imilimo 20:21.

ICITETEKELo ebushininkisho bwine buntu bulengo kuipela kumweo kucintu catetekelwamo. Icitetekelo ca muli Yesu Kristu e citetekelo ca muli Wene icilengo kuti umo apele umweo wakwe kuli Yesu. Ubupususho bwisa ilyo ici citetekelo ca bikwa muli Wene ngo Mupusushi na Shikulu.

"Naimwe pa kuba abafwa mu mampulu na mu membu, umo mwaendele kale umwabelo bwikashi bwa calo cino." Abena Efese 2:1.

Ukulingana no muntu wafwa ku mubili teti acite nangu kamo ukuipelo mweo umwine, cimo cine, umuntu uwa-fwa ku mupashi teti acite nangu kamo akakuipelelamo mweo mu mupashi.

LESA ALIPELE NSHILA YA BUPUSUSHO BWA MUNTU

1. Iyi nshila ya Bupususho ni Yesu Kristu.

Kwaba abantu abeluka ukuti teti baipusushe abene beka kabili ukuti balefwaikwa ukwafwilishiwa. Nangu cibefyo bapange cilubo kulolesha ku cafeye ku kwa fwilishiwa. Bambi bacetekela mulubatishe bwabo bambi batetekela muli bumemba bwa mu cilonganino cabo. Bambi batetekela muli bakasesema babufi. Kwaba bambi kabili abatetekela mu buloshi na muku-pepo tulubi. Lesa apelafeye inshila imo fye iya bupususho bwa bantu bapano isonde bonse neyi nshila kupitila muli Yesu Kristu. Yesu na Yesu eka ewinga-tupususha ukufuma ku lubembu na ku kupanikwa kwa muyayaya ku mbo.

"Yesu atile kuli wene, Nine nshila ne cine no mweo: takuli uwisa kuli Tata, kano aishila muli ine." Yohane 14:6.

"Nepusukilo talili muli umbi nakalya, nangu lishina limbi takuli mwi samba lya mulu iliyapelwa mu bantu, umo tuli nokupusukila." Imilimo 4:12.

2. Iyi nshila ya bupususho yalengwa iyayanguka uku-pitila mumfwa yakwa Yesu pa lupanda ku babembu bonse.

"Ifwe bonse twalubantila nge mpanga, twayalukile umuntu no muntu ku nshila shakwe; nao Yehoba apo-neshe pali wene amampulu ya fwe bonse." Esaya 53:6.

IFISANGWA MU LUBEMBU

Cabe cayafyo kulemba fyonse ifyaisa munwe sonde pamulandu wa lubembu. Amashiwi teti yalondolole ifyabulanda na macushi yantu lubembu lwaleta. Nge lintu tulelalesha pa calo cesu ilelo na macushi ya ciko, imfwa ubufi ulupato, inkondo, ulufyengo, amalwele, insala, no bupina, tulingile twaibusho kuti Lesa talengele calo muli uyu musango. Isonde nangu loalo tacali fi ukufikila ilyo ulubembu lwaingilemo. Tulefwaisho kusontapo kucilamo inshila shibili shintu ulubembu lwaikatilamo muntu.

1. Ulubembu lonaula ubwikatano bwesu na Lesa.

Ilyo lubembu lwaingile mu mutima wakwa Adamu na Eva, baumfwile abashinwa. Balefwayo kufimba pa bwamba bwabo kabili nokufisama ukufuma kuli Lesa. Ulubembu lwabo elwabalengele ukufumishiwa mwi bala lya Edeni kabili no kufuma ku cino cakwa Lesa. Nomba, ukufume lyo, ulubembu lucili lulepatula uku-fuma kuli Lesa.

"Lelo amampulu yenu eyapatulanya pakati ka imwe na Lesa wenu; imembu shenu eshafise cino cakwe kuli imwe ku kuleka abulo kuumfwa." Esaya 59:2.

2. Ulubembu Luleto kupanikwa kwa Muyayaya ku mbo

"Pantu icilambu ca lubembu ni mfwa." Abena Roma 6:23a.

"Imfwa na ku Mbo fyaposelwe muli bamba wa mulilo iyi nimfwa yacibili. Kabili ngo muntu tasangilwe na lembwa mwi buku lilya lya mweo, aposelwe muli bamba wa mulilo, iyi nimfwa ya cibili, bamba wa mulilo." Ukusokolola 20:14-15.

"Lelo bakuwe, na bashitetekela, na baselausha, na bamisoka, na babulalelale, ne ndoshi, na bapepo tulubi, naba bufi bonse, ubwikalo bwabo bakabumona muli bamba uulepya ku mulilo ne libwe lya mingi; iyi nimfwa ya cibili." Ukusokolola 21:8.

"Elyo ikeba aba ku kuso kwaiko, ikatila, Fumeni pano, mwe batipwa, kabiyeni ku mulilo wa muyayaya uwateyanishiwa Kasebanya na bamalaika bakwe."

Mateo 25:41.

Umuntu kuti aseka nangu ukusulo lubambu, lelo Lesa taciti fi. Lesa alamona kabili nokupaniko lubambu. Nomba bonse twalibembuka kabili takuli ico twinga cita ku kubutuka ukukandwa no kupanikwa kuntu twalingwa. Lelo Lesa, mukutemwa Kwakwe ukwa kuli ifwe, alibike nshila mukuti ulubambu lwesu lwingapanikilwa mukuti tupususuhiwe. Sambileni bwino bwino icipandwa cilekonkapo icapa Bupususho.

-ooOoo-

ICIPANDWA 6

UBUPUSUSHO

Mwisambililo lya fumako twasambililo ukuti bonse bali bembuka kabili bali mukupingulwa kwakwa Lesa. Muli cino cipandwa tulefwayo kusambilila inshila ya bupususho intu Lesa apelaye ku bantu bonse ukupitila mu Mwana wakwe, Yesu Kristu. Icantanshi cintu tulingile ukumfwikisha naci:

UMUNTU TETI AIPUSUSHE UMWINE EKA

Natutontonkanye pa millandu ine ico muntu tengaipusushisha umwine eka.

1. Umuntu teti aipusushe umwine pantu ubulungami buntu engakwato bwacila bwabo bwapelebele ku bulungami bwakwa Lesa ubwabo bwa kusekeshwa mu menso yakwa Lesa.

"Bonse twaba ngo wakowela, no bulungami bwesu nge laya lya citatilo." Esaya 64:6a.

2. Umuntu teti aipusushe umwine eka pantu Lesa atwebo kuti takwaba muntu nelyo umo ukaipususha pamulandu wa millimo yakwe umwine iyo.

"Pantu nikukusenamina mwapusukila, pa kutetekela; kabili tecintu cafuma kuli imwe, ca bupe cakwa Lesa: ta cafuma mu millimo pa kuti umuntu tengaitakisha."

Abena Efese 2:8-9.

3. Umuntu teti aipusushe umwine eka pantu alingile ukupokelela amalipilo yakwe ayapa lubambu lwakwe --- imfwa.

"Pantu icilambu ca lubambu ni mfwa." Abena Roma 6:23a.

4. Umuntu teti aipusushe umwine pantu umuntu wabipa abo wafwa ku mupashi. Tulabelenga mu Baibele ukuti ilyo muntu talapokelela umweo upya muli Yesu Kristu abo wafwa mu myendele ne membu shakwe.